

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemsstvo din 64,—

Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

JRZ kandidatna lista za Slovenijo

VOLILNO OKROŽJE I.

Brežice. Kandidat: **Tratnik Josip**, župan in ban. svetnik, Rajhenburg. — Namestnik: **dr. Jesenko Rok**, odvetnik, Sevnica.

Celje. Kandidat: **Mihelčič Alojzij**, župan mesta Celje. — Namestnik: **Turnšek Pongrac**, župan, Polzela.

Dol. Lendava. Kandidat: **dr. Klar Franc**, okr. ban. zdravnik, Dol. Lendava. — Namestnik: **Horvat Anton**, župan, Črenšovci.

Dravograd. Kandidat: **Gajšek Karel**, javni notar, Marenberg. — Namestnik: **Kugovnik Jurij**, župan, banov. svetnik, Prevalje.

Gornji grad. Kandidat: **Steblovnik Martin**, župan, predsednik Kmetijske zbornice, Šmartno ob Paki. — Namestnik: **Kotnik Zorko**, šolski upravitelj, Rečica ob Savinji.

Slov. Konjice. Kandidat: **dr. Sevšek Maksim**, okr. ban. zdravnik, št. II v Slov. gor. — Namestnik: **Napotnik Matija**, kmet, Tepanjski vrh, obč. Slov. Konjice.

Laško. Kandidat: **prof. Bitenc Mirko**, Celje. — Namestnik: **Deželak Matevž**, Loče, obč. Laško.

Ljutomer. Kandidat: **Snoj Franc**, tajnik posojilnice, Gor. Radgona. — Namestnik: **Stuhec Alojzij**, posestnik in banov. svetnik, Staranova vas, obč. Križevci pri Ljutomeru.

Maribor desni breg. Kandidat: **Koban Franc**, kmet in svetnik Kmetijske zbornice, Sele, obč. Zg. Polskava. — Namestnik: **Ferk Josip**, višji kontrolor drž. žel., Maribor, kor. kol.

Maribor levi breg. Kandidata: 1. **Žebot Franjo**, podžupan, Maribor; 2. **Špindler Josip**, župan, Sv. Ana v Slov. goricah. — Namestnika: 1. **Wurzinger Ivan**, višji kontrolor drž. žel., Maribor; 2. **Poljanec Ludovik**, župan, Sv. Anton v Slov. goricah.

Murska Sobota. Kandidat: **Bajlec Franc**, odvetnik, Murska Sobota. — Namestnik: **Vezir Geza**, posestnik in župan, Martjanci.

Ptuj. Kandidat: **Kranjc Marko**, tajnik JRZ, Maribor. — Namestnik: **Janžekovič Alojzij**, posestnik in banov. svetnik, Sv. Lenard pri Veliki Nedelji.

Slovenjgradec. Kandidat: **Theuerschuh Ivan**, ravnatelj meščanske šole v Slovenjgradu. — Namestnik: **Novak Anton**, župan, Šoštanj.

Šmarje pri Jelšah. Kandidat: **dr. Ogrizek Anton**, odvetnik, Celje. — Namestnik: **Turk Ivan**, župan, Šmarje pri Jelšah.

VOLILNO OKROŽJE II.

Črnomelj. Kandidat: **dr. Koce Jure**, tajnik zbornice TOI, Ljubljana. — Namestnik: **Nemanič Josip**, župan občine Metlika-okolica.

Kamnik. Kandidat: **Štrcin Ivan**, posestnik in župan občine Komenda. — Namestnik: **Novak Nande**, gostilničar in župan občine Kamnik.

Kočevje. Kandidat: **Rigler Alojzij**, višji veterinarski svetnik, Ljubljana. — Namestnik: **Strnad Josip**, župan občine Dobrepolje.

Kranj. Kandidat: **Brodar Janez**, posestnik in banski svetnik, Hrašnje pri Kranju. — Namestnik: **Majeršič Ivan**, banski svetnik in župan občine Tržič.

Krško. Kandidat: **dr. Miha Krek**, minister, Ljubljana-Beograd. — Namestnik: **inž. Likar Josip**, župan občine Kostanjevica.

Litija. Kandidat: **dr. Lavrič Jože**, tajnik Kmetijske zbornice, Ljubljana. — Namestnik: **Pevec Ignac**, župan občine št. Vid pri Stični.

Ljubljana mesto. Kandidata: 1. **dr. Korošec Anton**, minister, Ljubljana-

Beograd; 2. **dr. Golia Adolf**, generalni tajnik Zveze industrijcev, Ljubljana. — Namestnika: 1. **Mašič Pavle**, višji kontrolor na žel. ravnateljstvu v Ljubljani; 2. **Kavka Karel**, stavbenik, Ljubljana.

Ljubljana okolica. Kandidata: 1. **dr. Korošec Anton**, minister, Ljubljana-Beograd; 2. **Stare Miloš**, odvetnik, Ljubljana. — Namestnika: 1. **Smersu Rudolf**, pravni referent OUZD, Ljubljana; 2. **Hren Ignacij**, industrialec in župan občine Vrhnika.

Logatec. Kandidat: **Gabrovšek Franc**, ravnatelj Zadrúžne zveze, Ljubljana. — Namestnik: **Rudolf Jože**, župan občine Bloke.

Novo mesto. Kandidat: **dr. Kulovec Franc**, senator, Ljubljana. — Namestnik: **Veble Demetrij**, odvetnik, Novo mesto.

Radovljica. Kandidat: **dr. Šmajd Albin**, odvetnik, Radovljica. — Namestnik: **Markez Valentin**, župan občine Jesenice.

Škofja Loka. Kandidat: **Dolenc Ivan**, ravnatelj učiteljskega doma, Ljubljana. — Namestnik: **Debeljak Franc**, trgovec, Škofja Loka.

Delo za kmeta

Od samih besed ne more nihče živeti. Kdor bi kaj takega pričakoval, bi kmalu razočaran občutil, da je bil prevarjen. Besede, ki jim ne sledijo dejanja, so prazen zvok, da za hip zazveni, potem pa utihne, ne da bi pokazal kakšen učinek. JNSarji so političarji besed. Same besede so jih. Kmetijski JNSarji vežejo v svojem glasilu otrobe, s katerimi pitajo svoje obžalovanja vredne bralce, hoteč v njih vzgojiti neko čudno zavest, predvsem pa zaupanje v bankrotirane laži-kmetijske voditelje. Z besedami dobrikanja združujejo obljube, pri čemer imajo veliko konkurenco v svojih strankarskih sodrugih: gosposkih JNSarjih. Ko pa bi morali ti ljudje svoje obljube izpolniti, povse odpovedo: junaki besede so slabiči dejanja. JNSarji so imeli priliko, ko so bili celo vrsto let na vladi, da bi dokazali, ali rodijo lepe besede tudi primerna dejanja. Pa so ravnali napak. Gospodarske krize niso zmanjšali, denarno krizo so povečali. Z neprestanim odlaganjem plačevanja dolgov so povzročili, da so kmečki dolgovi naraščali od meseca do meseca. Blagajne naših posojilnic in hranilnic so se do dna izpraznile. Kmetijski pridelki so bili skoro brez vsake cene. Tako znajo JNSarji v dejanstvu kmetu pomagati, nič več in nič manj, kot morejo njihovi ljudsko-frontaški zavezniki, marksistični socialisti s hujska-

njem in obljubljanjem pomagati delavcu. Kaj pa more delavec v dejanstvu pričakovati od marksistov, dokazujejo komunisti v Rusiji.

Možje, ki so sedaj na vladi, pa so političarji ne besede, marveč dela. Omednena dobrikanja ne poznajo, praznih obljub ne delajo. Kar pa obljubijo, to izvršijo. Predsednik vlade dr. Stojadinovič je na shodu v Negotinu vladino delo za kmeta in uspehe tega dela s kratkimi, pa krepkimi potezami tako-le očrtal:

»Da bi poživili gospodarstvo, smo takoj znižali davek na kmečko gospodarstvo od 12 na 10 odstotkov. Zemljarino smo znižali za eno petino, ko pa smo videli, da to ni dovolj, smo jo znižali še za eno tretjino, in tako je imel poljedelec plačati za okoli 400 milijonov dinarjev manj. Dovolili smo plačilo dolžnih davkov postopno v 15 obrokih. Sprejeli smo zakon o razdolžitvi kmetijskih dolgov in zmanjšali kmetijske dolgeve za polovico. Osvobodili smo jih obresti pri zasebnih oderuhih, pri drugih pa smo dosegli nizke obresti po 4 in pol odstotka. Poljedelec je bil gospodarski suženj svojih dolgov. Država je prevzela nase vse te dolgeve. Ona nikdar ne bo in ne sme biti tako strahovit in brezdušen upnik, kakršni so bili ti zasebniki. Kmetijskih dolgov je bilo izbrisanih za dve milijardi 700 milijonov di-

narjev. Kmet je moral prej samo za obresti (zadolženih sedem milijard) plačevati na leto okoli ene milijarde pet sto milijonov dinarjev. Danes pa z obrestmi in odplačili plačujejo manj kakor 200 milijonov dinarjev. To pomeni, da je sedaj dobil kmet še eno žetev na leto brezplačno.

Nas tudi to ni zadovoljilo! Z otvoritvijo novih inozemskih tržišč in z dobro notranjo gospodarsko politiko smo povzročili, da cena poljedelskim proizvodom raste neprestano. Pšenica je od 100 din poskočila

na 150 din in še čez, koruza od 60 na 100 dinarjev, cena vinu se je zboljšala. Cena paru volov se je dvignila na zavidno višino, skoro v vseh poljedelskih proizvodih se je cena znatno povišala, za 50%, ponekod tudi za 100% in še več. Poljedelec dobi za svojo žetev dva- do trikrat več kot je dobil v dobi prejšnjih režimov. Prej je veljalo pravilo: Dobra žetev, slaba cena. Mi pa smo vam dali enakomerno dobro ceno in dobro žetev. *

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Nova potrditev večnega prijateljstva z Bolgarijo. V Niški Banji v Srbiji se je vršil v začetku minulega tedna prisrčen sestanek med predsednikoma naše vlade dr. Stojadinovičem in šefom bolgarske vlade dr. Kjuseivanovim. Ta prijateljski sestanek po sporazumu v Solunu je omogočil, da sta izmenjala svoja mnenja odgovorna šefa obeh vlad, pri čemer sta ugotovila popolno soglasnost jugoslovanske in bolgarske politike v duhu pogodbe o večnem prijateljstvu, ki je bila podpisana v Beogradu 24. januarja 1937. Z zadovoljstvom sta nadalje ugotovila, da Jugoslavije in Bolgarije ne ločijo nobena nesoglasja in da obstoji obojestranska želja, da se med obema državama razvijejo še boljši odnosi na podlagi prijateljstva, ki veže obe državi in ki se mora smatrati kot jamstvo za mirni razvoj obeh držav. Obenem je prišlo do sporazuma o podrobnostih glede gospodarskih zvez med obema državama. *

V DRUGIH DRŽAVAH

Romunski kralj pojde na Angleško. Od 13. do 16. novembra bo romunski kralj v Londonu gost angleškega kralja Jurija VI. Ob tej priliki bo v angleški kraljevi palači v počastitev gosta velika pojedina, katere se bodo udeležili tudi člani angleške vlade. Romunski kralj bo za svojega bivanja v Angliji imel več važnih političnih razgovorov, da razloži angleškim politikom položaj in stališče Romunije po zadnjih spremembah na Češkoslovaškem. Skušal bo angleško vlado zanimati za Romunijo in njeno usodo v večji meri, kakor pa je bilo to zdaj ter dobiti od Anglije zagotovila o gospodarski in politični pomoči, če bi Romunija prišla v stisko zaradi kakih nadaljnjih madžarskih ali drugih zahtev.

Za 17 letnico fašizma razglašena moč italijanske vojne mornarice. Za 17 letnico nastopa fašizma so objavili časopisi razvoj in porast italijanske vojne mornarice pod Mussolinijem. Po teh podatkih znaša skupna tonaža italijanskega vojnega brodograjskega 549.000 ton. Pod fašističnim režimom je Italija zgradila dve novi oklopnici s tonažo 50.000 ton, 19 križark s skupno tonažo 146.802 toni, 40 torpednih rušilcev s tonažo okoli 70.000 ton ter 82 pomožnih ladij s tonažo 37.348 ton. V teku tekočega leta so bile dograjene naslednje edinice: 12 torpednih rušilcev, 20 torpednih čolnov ter 24 podmornic. V gradnji so trenutno: štiri bojne ladje s tonažo 142.000 ton, 12 križark, več podmornic in drugih pomožnih ladij.

Angleški kralj povabljen v prestolico Združenih držav. Predsednik Združenih držav

Severne Amerike Roosevelt je poslal angleškemu kralju Juriju VI. lastnoročno pismo, v katerem ga je povabil, naj po obisku v Kanadi pride tudi v prestolico Združenih držav, v Washington.

Sporazum med Anglijo in Italijo odobren od angleškega parlamenta. Na seji angleškega parlamenta 2. novembra je bil odobren s 345 glasovi proti 138 glasovom sporazum med Anglijo in Italijo. Sedaj bo poslan v Rim nov angleški poslanik, kateri se bo predstavil italijanskemu kralju in abesinskemu cesarju in bo s tem korakom Anglija priznala Italiji zasedbo Abesinije.

Zopetna izpopolnitev angleške vlade. Angleški ministrski predsednik Chamberlain postopoma izpopolnjuje svojo vlado. Namesto odstopivšega lorda Hailshama, predsednika tajnega sveta, je imenovan znani posredovalec med svoječasnno češkoslovaško vlado in sudetskimi Nemci, lord Runciman. Ker je postal čuvar državnega pečata de la Warra prosvetni minister, je bil poklican na njegovo mesto sir John Andersen, bivši guverner Bengalije v Indiji. Kot

Važnejši dogodki v novi Češkoslovaški

Razmejitve je določena tudi za Slovake in Rusine

Zaradi daleč pretiranih zahtev Madžarov se glede razmejitve niso mogli sporazumeti ne Slovaki in ne Rusini. Zastopniki Madžarske, Slovaške in Rusinov so se zatekali po pomoč v Nemčijo in Italijo. Krog zadnjega oktobra se je mudil nemški zunanji minister Ribbentrop v Rimu, kjer se je dogovoril z Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom Cianom, kako bo zgedala meja med Slovaško in Madžarsko in koliko morajo Rusini odstopiti Madžarom. Ko je bilo že vse sklenjeno ter domenjeno v Rimu, sta Italija in Nemčija povabili zastopstva spornega ozemlja na Dunaj, kjer sta Ribbentrop in Ciano dne 2. novembra ob sedmih zvečer proglasila razsodbo v madžarsko - češkoslovaškem sporu. Po tej razsodbi, koje natančnejša določila prinašamo v drugem odstavku, ostanejo Slovaškom od Madžarov zahtevana mesta: Bratislava, Nitra in Seveljuš. Madžarska dobi mesta: Nove Zamky, Levenec, Lučevce, Košice in od Podkarpatske Rusije glavni rusinski mesti Užhorod in Mukačevo. Rzsodnika Ribbentrop in Ciano sta predala razsodbo v podpis madžarskemu in češkoslovaškemu zunanjemu ministru, ki sta se zavezala s podpisoma, da sprejmeta razsodbo končno veljavno in da bo takoj izvedena. Slovaki in Rusini so dobili po tej razsodbi naravnost nemogoče meje. Dunajsko rzsodišče je prisodilo Ma-

naslednik umrlega ministra za dominione je imenovan Malcolm Macdonald, kateri bo začasno vodil kolonije. Eno mesto v vladi je še nezasedeno in odklonjen je bil tudi zaenkrat predlog o ustanovitvi posebnega ministrstva za strelivo, ki naj bi razpotalo s širokimi gospodarskimi pooblastili.

Zamenjava dveh ministrstev na Francoskem. Francoski ministrski predsednik se ukvarja z dalekosežnimi političnimi in finančnimi preosnovami. V tem oziru mu je bil v napotje finančni minister Marchandeu, ki je bil za to, da ostane finančna politika na dosedanjih osnovah. Zaradi omenjenega nesoglasja je bil imenovan za finančnega ministra Paul Reynaud, ki je že vodil to ministrstvo ter je na glasu kot finančni strokovnjak tudi med Angleži in Američani. Prejšnji finančni minister Marchandeu je prevzel pravosodstvo.

Parlamentarne volitve na Portugalskem. Pri parlamentarnih volitvah na Portugalskem je dobila vladna lista, ki je bila edina postavljena, od 743.000 volilnih upravičencev 622.000 glasov ali 83.5% vseh oddanih glasov. Zadnje dni pred volitvami so zaprli vse opozicijske agitatorje.

Dve spremembi v japonski vladi. Haširo Arita, ki je bil prej zunanji minister ter je bil zadnje čase med svetovalci vlade, je bil ponovno imenovan za zunanjega ministra, predsedniku južnomandžurske železniške uprave Jošijakiju Hati pa je bilo poverjeno ministrstvo za prekomorske posesti. Arita je leta 1936 sklenil kot tedanji zunanji minister protikomunistično pogodbo z Nemčijo. Z imenovanjem novega zunanjega ministra ne bo nastala nobena izprememba v japonski zunanji politiki. Arita je izjavil, da bo nadaljeval dosedanjo zunanjo politiko.

džarom 12.000 kvadr. kilometrov z 1 milijon 64 tisoč prebivalci, od katerih je samo 600.000 Madžarov. Ostali so Slovaki in Rusini ter 50.000 Nemcev. Slovaška je ob vsa najboljša žitna polja, ob vse važne prometne zveze in industrijska središča. Rusine so pustili brez vsakega mesta, železnice ter cestnih zvez, da bodo životarili, če bodo sploh mogli, po hribovitem svetu.

Določbe rzsodbe

1. Ozemlje, ki ga mora Češkoslovaška vrniti Madžarski, je popisano na sporazumu priloženem zemljevidu. Razmejitve in točna določitev meje pa bo delo posebne mešanega madžarsko-češkoslovaškega odbora.

2. Češkoslovaška vojska bo začela izpraznjevati to ozemlje dne 5. novembra in ga bo izpraznila do 10. novembra. Madžarska pa bo v istih dneh dotična ozemlja zasedla. Podrobnosti o izpraznjevanju, odnosno o zasedanju bo sklenil zgoraj omenjeni mešani odbor.

3. Češkoslovaška vlada se obveže, da bo pazila na to, da v izpraznjenih okrajih ne bo povzročena kakšna škoda.

4. Razna podrobnostna vprašanja v zvezi z določitvijo narodnosti prebivalcev na omenjenem ozemlju, kakor tudi vprašanja o pravici prebivalstva do opcije (prosto-voljne odločitve za eno ali drugo državo) bo rešila prav tako imenovana mešana komisija.

5. Ista komisija bo izdala tudi vse potrebne zaščitne ukrepe za Madžare, ki ostanejo v češkoslovaški državi, in za nemadžarske prebivalce, ki pridejo pod madžarsko oblast. Posebno bo ta komisija izdala ukrepe v tem smislu, da bodo imeli Madžari, ki prebivajo v Bratislavi, iste pravice kakor druge narodnosti.

6. Madžarska vlada se od svoje strani obveže, da bo olajšala vse gospodarske in prometne težave, ki bi nastale za češkoslovaško državo zaradi odstopa ozemlja.

7. Ako bi nastale nove težave med obema državama, se bosta obe vladi skušali najprej sami med seboj pogoditi, ako pa bi to ne uspelo, bosta spor predložili v razsodišče italijanski in nemški vladi.

Novo ime za Podkarpatsko Rusijo

Za Rusine, kateri so pripadli pod češkoslovaško leta 1918, so tedaj določili, da

prebivajo v Podkarpatski Rusiji. Sedanja rusinska vlada je izdala določbo, s katero se imenuje rusinsko ozemlje v novi Češkoslovaški »Karpatska Ukrajina«.

Koliko je zgubila Češkoslovaška na ozemlju in prebivalstvu?

Češkoslovaška je odstopila Nemčiji 28.200 kvadr. kilometrov in 3.600.000 prebivalcev, Madžarski pa 12.400 kvadr. kilometrov z 1.060.000 prebivalci. Madžarska bo imela sedaj deset milijonov prebivalcev na ozemlju 100.000 kvadr. kilometrov. Obseg Češkoslovaške se je zmanjšal od 140.000 kvadr. kilometrov na 100.000 kvadratnih kilometrov. Poprej je štela Češkoslovaška 15.300.000 prebivalcev, sedaj pa jih ima 10.150.000. Od teh je 6.150.000 Čehov, 2.250.000 Slovakov, 550.000 Rusinov, 470.000 Nemcev in 200.000 Madžarov.

*

Novice iz španske državljanske vojne

Znaten uspeh nacionalistov

V španski državljanski vojni se že precej časa ni zgodilo nič kaj posebnega, ker sta bila 14 dni oba tabora zaposlena z izločevanjem tujih prostovoljcev. Nacionalistične čete so šele te dni začele zopet napadati rdeče postojanke ob reki Ebro in so izvojevale znaten uspeh. Razbile so rdečo fronto na gričevju Caballe, kjer si je sovražnik zgradil najmočnejše utrdbe. Rdeči so se skušali upirati, vendar pa so nacionalisti z naskokom na nož zavzeli naglo vse važnejše postojanke. V borbi so bile

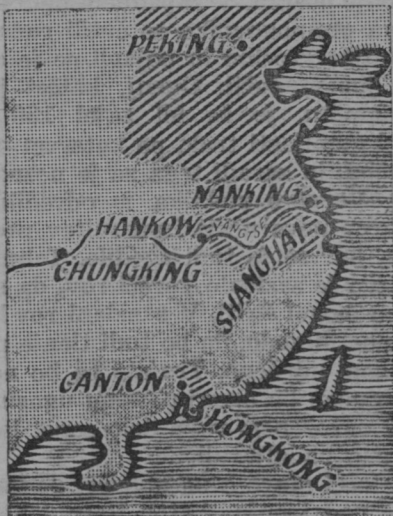
sovražne izgube velike. Doslej so ugotovili, da je na strani komunistov padlo 400 mož, 700 pa jih je bilo ranjenih. Nacionalisti so zaplenili tudi mnogo vojnega materiala. Več sovražnih edinic je popolnoma uničenih. — Glavni stan Francove nacionalne vojske je objavil 2. novembra iz Salamance poročilo, da so nacionalistične čete v odseku Ebra prodrle do južnega dela hribovja Cabailos in zasedle goro Samarceos. Ob tej priliki so ujeli 350 komunistov. Na fronti pri Madridu so Francove čete odbile komunistične napade.

Japonsko-kitajska vojna

Po odločilnih porazih, katere so doživeli Kitajci zaporedoma v zadnjem času, sicer izjavljajo njihovi voditelji, da se bo boril kitajski narod do zadnjega za svobodo in neodvisnost; vendar pa v minulem tednu ni došlo do kakih večjih vojaških dejanj ne na kitajski in ne na japonski strani. Japonci bi že radi sklenili s Kitajci mir in zaradi tega objavlja njihovo časopisje vse mogoče načrte, po katerih bi naj bila urejena zasedena Kitajska v vojaškem, mednarodnem, gospodarskem in političnem oziru.

Slika japonskega načrta

V vojaškem pogledu hoče Japonska poleg dosedanjih uspehov doseči še popolno

Na karti črtkano ozemlje so doslej od Kitajske zasedli Japonci

obvladanje železnice Peking—Kanton in pokrajine Hunan. V primeru nadaljnega odpora je Japonska odločena nadaljevati svoja vojaška gibanja v zapadnih obmej-

Po katoliškem svetu

Nova cerkev v Mariboru blagoslovljena. Kakor smo že parkrat poročali, je dobila delavska kolonija v Mariboru v magdalenskem predmestju krasno novo cerkev, katera je posvečena presv. Rešnjemu Telesu. Novo svetišče, katero napravlja na vsakega najbolj prikupen vtis ter je v okras vsej okolici, je slovesno blagoslovil zadnjo nedeljo škof dr. Ivan Tomažič. Vladiko je pričakovala pred novo stavbo duhovščina, mestni župan dr. Juvan, oba glavarja, odbor za zidanje cerkve, mladina ter ogromne množice pobožnih vernikov. Škof je blagoslovil novo hišo božjo najprej zunaj, nato notranjščino, imel je pridigo ter slovesno sv. mašo. Pomenljiva slovesnost je bila zaključena z zahvalno pesmijo.

Število katoliških misijonarjev. Evropskih in ameriških misijonarjev je 14.239, domačih duhovnikov-misijonarjev v raznih misijonskih pokrajinah je 6973, misijonskih bratov 10.035, misijonskih sester pa 55.349. Število semeniščnikov, ki študirajo po raznih misijonskih semeniščih, znaša 15.977. Tako znaša skupno število pionirjev krščanstva in kulture v poganskih deželah 100.000 oseb. Tudi naš slovenski narod je častno zastopan v številu teh idealnih razširjevalcev krščanske luči in pra-

nih pokrajinah in zgraditi Hajnan za zapadno letalsko oporišče.

Kar tiče mednarodnega položaja na Daljnem vzhodu, se zavzema Japonska za tesno sodelovanje z Nemčijo in Italijo v smislu protikomunistične pogodbe, zlasti na gospodarskem področju. Od Anglije, Francije in Združenih držav Sev. Amerike zahteva Japonska priznanje, da je ona vodilna in odločujoča velesila na Daljnem vzhodu.

V gospodarskem pogledu si pridržuje Japonska vodilno vlogo pri izkoriščanju severne Kitajske in na področju ob vzhodnem Jangceju.

V političnem pogledu zahtevajo Japonci, da naj se osnujejo v Hankovu, Kantonu, Pekingju in Nankingu samostojne pokrajinske vlade, ki bi sestavile skupen odbor, iz čigar srede naj bi bil izbran novi predsednik kitajske republike ter osnovana nova osrednja vlada. Na otoku Formozi bi se uvedla posebna avtonomija. Severne pokrajine Čahar, Suijuang in notranja Mongolija bi ne bile podrejene kitajski osrednji vladi, temveč bi stopile v najtesnejšo zvezo z Mandžurijo.

ve izobrazbe. Število naših slovenskih misijonarjev in misijonark raste od leta do leta.

Katoliško šolstvo v Franciji. Državne šole na Francoskem so vseskozi neverne protiverne in po večini brezbožne. Katoličani, ki se zavedajo svoje vere, vzdržujejo zasebne šole, ki v njih dajejo otrokom versko vzgojo. Število takih šol je v Franciji visoko. Po statistiki, ki je bila nedavno objavljena, je na Francoskem katoliških ljudskih šol 2918 za dečke in 7519 za deklice. V te šole hodi 1.061.000 otrok. Katoliško srednje šolstvo obsega 909 zavodov, 571 za dijake, 338 za dijakinje; profesorsko osebje znaša 13.000 oseb, dijakov in dijakinj pa je 160.000. Katoliških visokih šol je pet: v Parizu, Lyonu, Lilleu, Angersu in Toulouseu; profesorjev je na teh visokih šolah 410, dijakov in dijakinj pa 4219. Da se to šolstvo more vzdrževati, je potrebna obsežna organizacija, ki se opira na razna katoliška društva. Najvažnejše so škofijske zveze za svobodno šolstvo, ki imajo 18.000 članov v 62 škofijah. Za visoke, srednje in strokovne šole so ustanovljene posebne zveze s 1500 člani. Množična organizacija, ki skrbi za nabiranje denarnih sredstev, ima naslov »Pri-

jateljji svobodne šole» in šteje 1850 krajevnih skupin s čez 400.000 članov. Zadnji čas je ustanovljena nova organizacija pod naslovom »Društvo staršev otrok iz svobodnih šol«, ki že šteje 75.000 članov. Te številke so dejanski dokaz, kako globoko preverjeni so katoliški Francozi o potrebi verske vzgoje za mladino in koliko žrtvujejo v to svrhu.

Roosevelt o veri. Predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Franklin Roosevelt je poslal jako značilen pozdrav 8. evharističnemu kongresu v Ameriki, ki se je vršil meseca oktobra v mestu New-Orleansu ob navzočnosti papeževega odposlanca čikaškega kardinala Mundeleina. V svojem pismu, ki ga je na slovesnem zborovanju

prebral poštni minister Farley, poudarja Roosevelt to-le: »Vsa težka vprašanja sedanjosti bi mogla najti svoje najboljše rešenje v evangeljskih besedah Kristusovih v govoru na gori. Največje dobro, ki se more želeti ameriškemu narodu, je, da se dvigne verski duh med narodom. Naši predniki so vedno dajali veri častno mesto v narodovem življenju. Mi jih moramo posnemati v čvrstem zaupanju v Boga in njegovo previdnost.« Ko je minister Farley to pismo prebral, je dostavil, da je katoliška Cerkev danes najjasnejši dokaz, da nobena sila ne more ne zdaj, kakor tudi ni mogla v prošlosti napadati granitne osnove naše vere, položene na večno istino.

Novice

Osebnosti

Duhovniške vesti. Imenovana sta bila gg.: dr. Jakob Aleksič, kn.-šk. konzistorialni svetovalec, docent kn.-šk. bogoslovnega učilišča v Mariboru, za ravnatelja kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru; Požar Alfonz, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik na Rečici, za upravitelja dekanije Gornji grad. — Postavljeni so bili gg.: Šmirmaul Alojzij, semeniški duhovnik, za prefekta v kn.-šk. dijaškem semenišču v Mariboru; dr. Držečnik Maksimilijan, bogoslovni docent, za študijskega prefekta v kn.-šk. bogoslovnem semenišču; Tomišek Franc, kaplan na Ljubnem, za provizorja istotam; Ravšl Anton, kaplan v št. Ilju v Slov. goricah, za vikarja pomočnika istotam. — Koren Ivanu, kaplanu v Dobrovniku, se dodeli služba ekspozita v Kobilju. — Nastavljena sta bila gg. novomašnika Kores Ivan za kaplana v Starem trgu in Hodnik Emil za kaplana v Negovi. — Prestavljeni so bili s 1. novembrom gospodje kaplani: Uranjek Martin iz Gornje Radgone k Mali Nedelji; Vahčič Rudolf od Svetega Jurija ob Ščavnici v Gornjo Radgono; Vodeb Ivan od Sv. Petra pri Mariboru k Sv. Lenartu v Slov. goricah; Potokar Ferdinand od Sv. Lenarta v Slov. goricah k Sv. Juriju ob Ščavnici; Vogrinec Anton od Male Nedelje k Sv. Andražu v Slov. goricah z delokrogom v Žetalah; Kovačič Anton iz Teharij k Sv. Petru pri Mariboru. — Dostup je nastopil g. Šuštar Franc, kaplan v Žetalah.

Nesreče

Milijon dinarjev požarne škode. V noči na 4. november je zažarelo nebo v smeri proti Pohorju. Hitro se je raznesla vest, da je izbruhnil ogenj na velikih žagi in v tovarni za zaboje, ki sta last veleposestnika Avgusta Löschnigga v Sv. Lovrencu na Pohorju. Žaga je med Marijo v Pušcavi in Sv. Lovrencem in se je pojavila nesreča na nepojasnen način. Ogenj je našel dovolj hrane na lesnem skladišču ter v že gotovih zabojih. Kmalu je bilo zavito celotno poslopje v dim ter plamen. Žagar Ferdinand Kranjc, kateri je spal z ženo in tremi otroci v kamri poleg žage, si je rešil v zadnjem trenutku golo življenje. Z gašenjem so se trudili gasilci iz Sv. Lovrenca, iz Maribora, Studencev, Selnice in iz Ruš. Zgodaj zjutraj je bil požar omejen in odstranjena nevarnost za razmah. Škoda znaša en milijon dinarjev, zavarovan-

valnina komaj četrtino. Razen žage je zgorel še precejšen del velikega lesnega skladišča.

V senu se je zadušil. V neki gostilni v Studencih pri Mariboru se je pojavil pozno zvečer 69 letni upokojeni orožniški narednik Franc Maček in je prisedel k neki družbi. Vinjen je nato brez gostilničarjevega dovoljenja odšel na senik nad hlevom, kjer je nameraval prenočiti. Na seniku pa je zaradi teme zgrešil in padel v odprt lijak, kjer se je v senu zadušil. Ko je zjutraj domači hlapec segel v lijak po seno, je namesto za seno zgrabil za mrzlo roko, kar ga je tako prestrašilo, da je padel vznak. Na pomoč je poklical domače, ki so iz lijaka potegnili mrtvega Mačka.

Motorno kolo in avto trčila. Na križišču Frankopanove in Stritarjeve ulice v mariborskem magdalenskem predmestju sta zadela drug v drugega motorno kolo in avtomobil. Na motornem kolesu se je peljal 35 letni zasebni uradnik Vilibald Slogar in njegova žena Štefanija. Pri sunku v avtomobil, ki je last slovenjebistriškega lesnega trgovca Ivana Sautner, je pognalo Slogarjevo ženo na hladilnik avtomobila in v šipo, katera se je ubila in je dobila Slogarjeva hujše notranje poškodbe, medtem ko se je mož samo opraskal. Motorno kolo je zdrobljeno, na avtomobilu je za 2000 din škoda. Zakonca Slogar so prepeljali reševalci v bolnišnico.

Mlad posestnik povožen od avtomobila. Jakob Mlinarič, 35 letni posestnik z Ločkega vrha pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, se je vračal krog osmih zvečer z vozom proti domu iz Maribora, kamor je peljal sadje. Nekoliko pred Sv. Benediktom je opazil avto in je skočil z voza. V trenutku skoka ga je z vso silo udaril tovorni avtomobil, da je umrl na svojem domu, preden so se pripeljali ponj mariborski reševalci, da bi ga bili oddali v bolnišnico.

Usodepolni padec. V Kresnicah pri št. Ilju v Slov. goricah je padel 32 letni hlapec Avguštin Roj s skednja. Pri padcu si je zlomil levo nogo ter si je pregriznil jezik. Ponesrečenega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Po nesreči obstreljen. Po Dravskem polju je lovila te dni skupina mariborskih lovcev. Ko so šli preko polja, je zletel za hrbtom prvega lovca fazan. Lovec se je obrnil. Pri tem se mu je po naključju sprožila puška in naboj je zadel v levo nogo Franca Gajšta, 18 letnega posestniškega sina iz Cirkove.

VELIKA
BLAZNIKOVA
PRATIKA
je izšla
1939

Vlak smrtno povozil viničarja. Zadnjič smo poročali, kako je vlak na postaji v Ljutomeru smrtno povozil premikača Jožefa Horvata. Tri dni za to nesrečo je bil na ljutomerskem postajališču ob življenju pod vlakom viničar Matija Vogrinec s Stare gore. Večerni vlak iz Maribora je imel pol ure zamude in je pripeljal na postajališče z večjo brzino. V trenutku prihoda vlaka na postajališče se je pripeljal viničar Vogrinec na kolesu s Cvena. Na tiru ga je prehitel stroj mariborskega vlaka, ga sunil pod kolesa, katera so mu odrezala obe nogi in so ga še tako razmesarila, da je umrl v par minutah. Smrtno ponesrečeni je bil star 45 let in zapušča ženo s petimi otroci.

Dva hudo poškodovana se zatekla v celjsko bolnišnico. 28 letni Mihael Majcen iz Nove cerkve se je zaletel s kolesom s tako silo v drevo, da se je poškodoval po vsem telesu in si je pretresel možgane. — Ko je vozil 25 letni hlapec Gracijan Fijavž s Frankolovega po cesti, se mu je približal iz nasprotne strani avto. Voznik je skočil z voza h konjem, a že ga je podrl avtomobil, mu zlomil levo nogo in ga poškodoval po glavi. Imenovana sta se zatekla v celjsko bolnišnico, kjer je Majcen umrl.

Avtomobil ga je smrtno stisnil. Antona Schweiger, uslužbenca pri Jožefu Kovaču v Trziču, je blizu Vranskega pri popraviljanju tovorni avto tako stisnil, da je kmalu po prepeljavi v celjsko bolnišnico umrl.

Smrtna nesreča zadela rudarja. Franca Udovča, 41 letnega rudarja v Trbovljah, je zadela smrtna nesreča, ko se je vozil s tovariši v dvigalu. Dobil je tako hud udarec po glavi, da se je zgrudil ves v krvi nezavesten. Udovča so prenesli v trboveljsko bolnišnico, kjer je kmalu podlegel poškodbi. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo z otrokom.

Rudar padel 80 metrov globoko in se ubil. V obratu Kisovec v Zagorju ob Savi je zgrmel 21 letni rudar Franc Fakin iz Švepovne z vozičkom vred 80 metrov globoko in je obležal ves razbit mrtev.

V premogovniku v Trbovljah preprečili širjenje požara. V zapadnem delu trboveljskega premogovnika so čutili rudarji vedno hujšo vročino in pojavil se je dim, kateri jih je dušil. Ogenj, kateri je zatlel v rudniku, je že bil zajel 160 metrov dolgi gumijasti trak, po katerem odvažajo premog, in zaradi tega se je neznošno kadilo. Vodstvo rudnika je odredilo zaradi požarne nevarnosti izpraznitev premogovnika, kar se je tudi zgodilo. Tehnično delavstvo je zazidalo goreči rov, da se ogenj ne bo mogel širiti. V zazidani rov bodo tudi spustili vodo, da bo tudi tlenje premoga s časom udušeno. Trajalo pa bo nekaj časa, preden bo ogenj povsem ugasnil in bodo v ogroženem rovu delo zopet lahko nemoteno nadaljevali.

80 letni starček se ubil pri padcu z drugega nadstropja. Anton Bren, 80 letni bivši krojaški mojster v Litiji, je živel pri svojem sinu ključavničarju v Trbovljah.

Za Vse svetnike se je pripeljal v Litijo na grob svoje žene in je prenočeval pri Lundrovih na Stavbah. Postlali so mu v zakurjeni kuhinji. Staremu je postalo v noči prevroče, odprl je okno in je v nepoznanju razmer padel skozi okno in je obležal mrtev s prebito lobanjo. Šele drugo jutro, ko je zagledala Lundrova žena prazno posteljo ter odprto okno, je opazila smrtno nesrečo.

Ekspresni vlak smrtno povozil železničarja. Na Viču v Ljubljani je jutranji ekspresni vlak proti Trstu povozil železničarja Ivana Makovec. Delavci so popravljali progo pod vodstvom desetarja Makovca, ko je pridrvel tržaški ekspresni vlak ob 8.30. Delavci so se umaknili v primerno razdaljo, le Makovca je zgrabilo železno stopnišče. Dobil je udarec na desno stran senc tako, da mu je prebilo lobanjo in je obležal nezavesten. Med prevozom v ljubljansko bolnišnico je umrl.

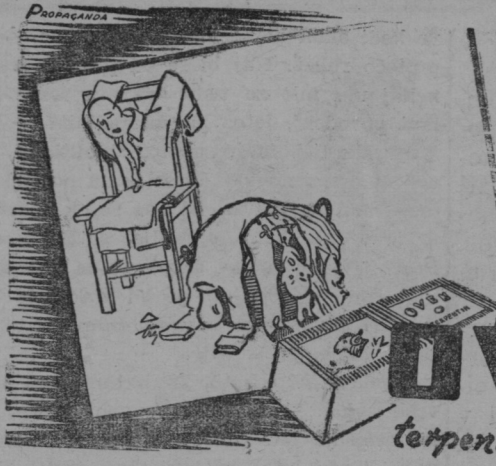
Lokomotiva trčila v asfaltni kotel. V Ljubljani je peljal težki in z motorjem opremljeni asfaltni kotel zagrebške tvrdke Anton Res, katera izvršuje po Ljubljani razna dela, po Tyrševi cesti počasi proti železniškemu prelazu. V taistem trenutku je pripeljal gorenjski osebni vlak, katerega je bilo nemogoče videti zaradi pregoste megle, zapornice pa tudi niso bile zaprte. Stroj je zadel ob kotel, ga je potegnil s seboj in ga je razbil z motorjem vred. Voznik si je rešil z odskokom v zadnjem trenutku življenje. Škoda znaša 100.000 din.

Tramvajska voza trčila. V št. Vidu pri Ljubljani sta trčila tramvajska voza. Nesreča je zahtevala nekaj poškodb sprevodnikov ter vozačev in je povzročila 18.000 dinarjev škode električni cestni železnici.

Tovorni avto se vžgal zaradi neprevidnosti. Na dvorišču Jožefa Borišek, mesarja in gostilničarja v Litiji, se je vžgal tovorni avto v noči. Do nesreče je prišlo po neprevidnosti domačega hlapca, kateri si je hotel dobiti bencin za vžigalnik kar iz avtomobila. Dvignil je pokrov in našel pipo. S »francozom« jo je toliko razmajal, da je v razburjenosti ni več mogel zapreti. Iz tanka je začela uhažati vnetljiva tekočina. Fant se ni zavedal opasnega položaja, leškerbo je postavil na blatnik, sam pa je kakor brez uma stekel na hodnik in začel klicati na pomoč. V tistem se je bencin že vžgal. Sreča je, da so še pravočasno pogasili ogenj, ki bi lahko postal usoden za vso Borišekovo domačijo.

Sreča v nesreči. Tine Grkman, posestnik v Kamniku na Gorenjskem, se je odpravil z enovprežnim vozom v Zaprški gozd. Sedel je na praznem vozu in ni videl, da se bliža vlak železniškemu križišču pri Kamniku. Ko je čul žvižg vlaka, se je obrnil in opazil, da bo zdaj-zdaj treščila lokomotiva v njegov voz. Skočil je z voza in skušal s krikom opozoriti osebje vlaka, da bi ustavilo vlak — pa je bilo že prepozno. Vlak je zajel zadnji del voza ter ga s konjem vred nekaj časa vlekel za seboj. Zaradi silnega sunka se je voz prelomil in je samo zadnji del voza še vlekla lokomotiva za seboj ter ga končno butnila v jarek ob tiru. Konj je kljub svoji visoki starosti planil pokonci. Odnesele je malenkostno prasko, njegov gospodar pa je tudi na vso srečo ostal nepoškodovan. To je v kratkem času že drugi primer nesreče na tem križišču.

Tri nesreče na motociklistični dirki. Zadnje nedelje so se vršile pri Ljubljani mo-

Oh, oh propadamo...
Usmilite se nas!

Tako vzdihuje perilo pred pranjem. Vse se je že poskusilo, samo eno še ne, namreč pravo terpentinovo milo »Oven«. Perite nas z milom »Oven«, katero nam daje prijeten svež duh.

OVEN
terpentinovo milo

tociklistične dirke, na katerih so ponesrečili trije. 31 letni mehanik Slavko Planinc iz Zagreba si je zlomil levo nogo; dirkalec Ivan Vuković se je poškodoval pri padcu z motorja na glavi in nogi; dirkalec Ludovik Starič si je nalomil hrbtenico. Poškodovane so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Radovednost plačal s smrtjo. V Velikih Pecah pri št. Vidu na Dolenjskem je splezal 13 letni pastir Ivan Grm na električni daljnovod in se je iz radovednosti dotaknil žice z visoko napetostjo. Radovednež je padel ubit od toka na tla.

Razne požarne nesreče. V tovarni zaves »Stora« med Ljubljano in št. Vidom je nastal na večer požar zaradi neprevidnosti v sušilnici barvarne. Neki delavec je dobil naročilo, naj zvari cev parne napeljave. Postavil je varilni aparat v sušilnico in zvaril cev, ki je vodila tik kupa volne, ki se je sušila. Najbrž je obrnil varilec proti volni, ki se je vnela, na kar se je razvil požar, kateri je povzročil 10.000 din škode. — Na Polzeli je zgorel s senom in otavo napolnjen kozolec g. županu Pongracu Turnšek. Ogenj je podtaknila 12 letna Francka Weinzerl, katero je poslala pred nedavnim slovenjgraška občina v Polzelo in jo je vzel pod streho župan. Požigalka je kradljiva ter potepuška in spada v boljševalnico. — V Drvanji pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je vpepelil podtaknjen ogenj viničarsko gospodarsko poslopje, stiskalnico in sode posestnici Roškar. Škoda znaša 8000 din. — V samotnem naselju Reka-Gozd pri Litiji je uničil podtaknjen nočni ogenj domačijo z mlinom posestniku Jožefu Brčonu. Škoda znaša 50.000 din, zavarovalnina pa samo enega jurja. — V Radečah pri Zidanem mostu je uničil ogenj gospodarsko poslopje papirniškega delavca in posestnika Ferdinanda Kmetiča. S poslopjem je zgorelo precej sena ter stelje. Ogenj je ogrožal že hlev in kozolec tovarnarja Piatnika.

Razne novice

Nove telefonske zveze v Slov. goricah. Te dni je bila otvorena nova telefonska postaja v Juršincih pod Ptujem, za katero je prispevala tudi občina Juršinci. Poštni minister je pred kratkim odobril še gradnjo sledečih telefonskih zvez: Sv. Jakob—Marija Snežna, Sv. Jurij ob Ščavnici—Mala Nedelja. Dela na novih telefonskih zvezah se bodo takoj pričela in bodo dovršena še ta mesec. Pričeli so že z gradbo proge Juršinci—Polenšak—Sv. Tomaž, ki je v celoti že trasirana. Ko bodo vse te zveze končane in izročene prometu, bosta v Slovenskih goricah le še občini Sv. Ana

na Krembergu in Sv. Benedikt ostali brez telefona. Upati pa je, da bosta tudi ta dva kraja v doglednem času dobila svoj telefon.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Gospodinj! Za vaše perilo uporabljajte odlični domači izdelek »Oven« terpentinovo milo, ki bo tudi vas prav gotovo vsestransko zadovoljilo.

Samo z nakupom Družinske Pratique lahko tekmujete za lepe knjižne nagrade, ki jih je razpisala za leto 1939. Zato zahtevajte našo Družinsko Pratico v vsaki trgovini za ceno 5 din. 1521

Koledar Slov. gospodarja

je izšel!

Mnogi še imate naročilnico, ki je niste še poslali. Nad pričakovanje veliko pa jih je, ki so jo že poslali, da bodo sedaj zadovoljni, ko so prejeli koledar in knjižico

Naročite torej tudi ostali čimprej! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Maribor!

Obžalovanja vredni slučaji

Obstreljen. Ko je stopil v Pesnici pri Mariboru ob polnoči 33 letni dimnikarski pomočnik Matija Benko iz krčme, da bi se podal proti domu, sta se mu približala neznanca moška. Preden ju je utegnil prepoznati, je odjeknilo več strelcev in Benko se je zgrudil, zadet od dveh krogel. Iz gostilne so prihiteli fantje obstreljenemu na pomoč in so ga prenesli v hišo, kjer so ugotovili, da je obstreljen v nogo in roko. Ma-

ribovski reševalci so prepeljali Benka v bolnišnico.

Kolesar zaboden v pleča. Franc Mom, 19 letni v opekarni v Račah zaposleni pomožni delavec, se je vračal zvečer na kolesu proti domu v Orehovo vas. Na odprti cesti se mu je približal neznanec, ga zabol z nožem v pleča ter se zgubil v noč. Mimo idoč ljudje so zabodena pobrali in so ga spravili v mariborsko bolnišnico.

S kolom pobit do nezavesti. Od Sv. Martina pri Vurbergu so pripeljali v mariborsko bolnišnico 18 letnega posestniškega sina Petra Tepeha. Domači so ga našli v bližini hiše nezavestnega, z razbito glavo, in poleg je ležal na tleh kol. Smrtnonevarno poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl, ne da bi se zavedel.

Velika tatvina zlatine in nakita. Dr. Fr. Majerju, odvetniku v Šoštanju, je bilo iz železne blagajne ukradene zlatine in nakita za 30 do 40 tisoč dinarjev. G. Majer je opazil tatvino 2. novembra ter je telefoniral mariborski policiji, da se je zgodila tatvina v zadnjih šestih dneh.

Z dvolitersko steklenico po glavi. Neki posestnik iz Zadobrove pri Celju je udaril z dvolitersko steklenico po glavi in zabol z nožem v desno ramo 49 letnega posestnika Valentina Žagarja iz Škofje vasi.

Vlom v pisarno pleskarskega mojstra. Neznanec je vlomil v noči v hišo in pisarno Angela Jelčiča, pleskarskega mojstra v Galetovi ulici v Ljubljani, in je odnesel raznih predmetov za 3000 din. Prebrskal je tudi nekatere predale pisalne mize, a se ni dotaknil treh, v katerih je bil večji znesek denarja, nekaj vrednostnih papirjev ter hranilna knjižica.

Vlomilec odnesel za doto prišteden denar. Pri Permetovih v Širjanskem hribu pri Stangi v litijskem okraju je vlomil skozi okno samotne hiše zloglasni vlomilec Jože Anžur, doma iz Device Marije v Polju. Odnesel je precej perila, obleke, dve uri in 6000 din, katere je bila prištedila hišna gospodinja in je hranila denar za doto svoji sestri.

*

Slovenska Krajina

Šoferska šola jugoslovanskega Touring-Cluba. Ker je zanimanje za šofersko šolo v zadnjem času zelo narastlo, je bilo naprošeno vodstvo šoferske šole J. T. C., da priredi enak tečaj, kakršnega je priredil v Gornji Rodgoni, Murski Soboti in Dolenji Lendavi, tudi za Ljutomer in okolico. Šola se bo začela 10. novembra ob sedmih zvečer v prostorih restavracije Zavratnik v Ljutomeru. Pouk bo predvidoma trajal mesec dni. Praktične vaje se bodo vršile čez dan, teoretična predavanja pa v večernih urah. Priporočamo vsem tistim, ki se za to šolo zanimajo, da se prijavijo vodstvu šoferske šole J. T. C. v Murski Soboti.

Ordanci. Naše obmurske kraje v Slovenski krajini je lani zadela nesrečna poplava; letos smo na vseh koncih in krajih zaprti od sveta glede živinske trgovine zaradi slinavke. So ljudje v občini, kateri posedujejo samo dve kravici, in še ti jim sedaj ležita, da ni v stanu si pripeljati najpotrebnejše. Ljudstvo je gosto naseljeno in si po tujini išče kruh, kar je razvidno iz statistike, ki spričuje, da je naše ljudstvo raztrošeno po vseh krajih sveta. Naše ljudstvo omahuje pod bremenom javnih dajatev. Ljudem je nemogoče plačati takoj svoje obveznosti, ker od nikoder ne dobijo niti pare. Ko marsikdo s povešeno gla-

vo hodi okoli bolne živine, se zdrzne ob misli na pretečo rubež. Naj bi se od pristojnih činiteljev nekaj ukrenilo za tiste kraje, v katerih je bila lani povodenj, letos pa druga šiba — slinavka.

Murska Sobota. V soboto, 29. oktobra, smo zvedeli žalostno novico, da se je na postaji v Ljutomeru smrtno ponesrečil naš rojak Jožef Horvat, ki je v Ljutomeru opravljal službo kretničarja. Posel je vršil tudi v soboto, toda tokrat s smrtnim izidom. Pokojnik je bil star šele 37 let in zapušča ženo z dvema nedoletnima otrokoma, katerim izrekamo sožalje.

Lendava. V soboto, 28. oktobra, se je pri nas vršil sejem — »šömenovo senje«. Ta sejem je bil prejšnja leta zelo dobro obiskan, bil je največji. Toda letos ni bilo tako, kajti živinskega sejma zaradi slinavke in parkljeveke ni bilo. Vršil se je samo kramarski sejem, ki je bil primeroma še dobro obiskan. — Pred kratkim je zatisnila svoje oči k večnemu počitku p. d. Mertükova mati. Imenovana je 25. oktobra šla v vinograd pulit peso. Ta posel je opravljala ves dan. Proti večeru se je nekam slabo počutila in je sedla, pa najbrž ni več vstala, ker so jo drugi dan našli mrtvo. Kake so bile njene zadnje ure, nihče ne ve. Bila je vso noč zunaj. Pokojnica je bila daleč naokrog znana po svoji darežljivosti, zato so reveži v njej izgubili veliko dobrotnico. Bog ji daj nebeški raj! — Za volitve 11. decembra bo na listi dr. Stojadinoviča ponovno kandidiral bivši poslanec dr. Klar. Za namestnika so mu izbrali Horvat Antona, župana v Črensovcih. Kakor vedno ob volitvah, tako tudi sedaj razni politični nasprotniki uporabljajo vsakovrstna sredstva, da zmanjšajo zasluge in uspehe vlade.

Turnišče. Že dalj časa imamo pri nas kmetijsko društvo. Marsikdo sedaj obžaluje, da ni prej postal njegov član. Kajti društvo je dobilo prav poceni (12 din 100 kg) umetno gnojilo, za katerega se jih veliko poteguje, a za to ceno ga dobijo le člani. Šele sedaj uvidevajo, da tudi to društvo ima svoje dobre strani, zato se bo bržkone število članov povečalo. — V nedeljo, dne 30. oktobra, je bila veselica v gostilni Balažič, ki je potekla v najlepšem razpoloženju. — širom Slovenije je znano, da je Turnišče kraj, kjer je skoraj pri vsaki drugi hiši čevljar. Ker naročila nimajo toliko, da bi delali samo za dom, zato hodijo tudi po sejnih. Doslej so se običajno vozili z vozovi, a sedaj so postali bolj moderni ter so najeli Pergarjev avto, ki jih bo vozil. — Nekaj fantov je zapustilo rodni krov ter so odšli na odsluženje kaderskega roka, nekateri pa so se od vojakov vrnili k svojim dragim.

*

Zagoneten umor

Strašna najdba

Pri Celju ob ovinku Voglajne in kakih 400 metrov za Westnovo tovarno sta našla dva hlapca ženski dežnik, katerega je eden pobral. Ko se je sklonil, je zagledal v grmovju žensko truplo, ki je ležalo ob bregu Voglajne z glavo navzdol, noge so pa bile v grmovju. Na eni nogi je imela čevljev, na drugi je bila bosa. Strašno najdba sta javila orožnikom v štore. Na kraju najdba se je zbrala komisija, katera je dognala, da je bila ženska zadavljena z debelo vrstico, ki jo ima na zelenem puloverju. Morilec, ki je napadel žrtev ali morda šel z njo na sprehod, jo je najbrž nenadoma zagrabil in potegnil vrstico ter jo tako zadavil. To domnevo potrjuje dejstvo, da je vrstica le z enojnim voziom. Ženska drugače ni imela nikakih znakov ali potplutb. Morilec je najbrž napol zadavljeno revo hotel suniti v Voglajno, kjer je izredno

globoka, da bi se vtopila; ker pa je preveč kričala in klicala na pomoč, jo je sunil v grmovje, da se je zvijala v groznih mukah in umrla. Ali gre za umor iz maščevanja ali kako ljubezensko žalost, je za enkrat še skrivnost. Pri umorjeni niso našli nobene torbice, katero je sigurno imela, ker je bila njena obleka brez žepov. Ob najdbi niso mogli ugotoviti, kdo in od kod je umorjena.

Napačna pojasnila

Zadavljeno so fotografirali in so orožniki s pomočjo fotografije poizvedovali, če bo kdo poznal žrtev zagonetnega umora. Neki potnik, ko je videl fotografijo, je rekel, da je to ženska, katero pozna z okroglega sodišča v Celju. Orožniki so šli nato takoj na celjsko okrogno sodišče, kjer so jetniški pazniki prepoznali po pokazani fotografiji Marijo Vrbovšek. Bila je šest tednov v Celju v preiskavi zaradi suma, da je hotela dvakrat zastrupiti svojega 66 letnega moža Franca Vrbovška iz Radvanje vasi pri Rogatu.

Orožniki so se oglasili pri Vrbovšku na domu in tudi ta je potrdil, da je na fotografiji njegova žena Neža, s katero se je poročil 17. julija. Med zakoncema je prišlo kmalu do preprirov in pretepev. Mož se je moral skrivati pred svojo ženo. Žena je zasovražila moža in ga dvakrat hotela zastrupiti. Prišla je v preiskovalni zapor, dne 25. oktobra pa so jo izpustili na svobodo.

Neža se je po izpustitvi najprej oglasila pri celjskem odvetniku dr. Kalanu. Tu je vložila tožbo zoper svojega moža, od katerega je zahtevala 30.000 din izkupička ali pa polovico posestva. Tudi odvetnik je spoznal po fotografiji Vrbovškovo Nežo. Vrbovšek se je nato odpeljala v Radvanje, kjer se je oglasila pri sosedih, k svojemu možu pa ni prišla. Tu je ostala nekaj dni, nato pa je izginila. Po moževem zatrjevanju je imela s seboj 10.000 din.

Vrbovškova se je 31. oktobra oglasila z nekim srednjeletnim moškim, ki se je zelo čudno vedel in bil silno nemiren, v gostilni »Amerika« v Gaberju, kjer sta popila pol litra vina, sta nato zginila in drugo jutro so našli Vrbovškovo zadavljeno.

Na čisto napačni sledi

Dne 4. novembra opoldne se je oglasila pri zgoraj omenjenem celjskem odvetniku dr. Kalanu resnična Neža Vrbovšek, katera je rekla, da je prišla k njemu zaradi svojega moža, od katerega bo zahtevala polovico posestva.

Žensko so gledali kakor kako prikazen, ker je o njej vse govorilo in pisalo, da je bila umorjena. Pokazali so ji časopise, kaj vse je bilo tiskano o njej, a ona je mirno odgovorila, da o vsem tem nič ni vedela in da je bila na svojem domu v Zibiki.

Med umorjeno in od strani fotografirano obstoja podobnost, le Neža ni nosila nikdar obleke, v kakršno je bila oblečena zadavljena ženska.

Na fotografiji tudi obraz žrtve umora ni natančno viden in zaradi tega so se bridko zmotili pazniki in celo mož Vrbovškove. Strašna zadeva s skrivnostnim umorom ob Voglajni je zopet zavita v skrivnost in popolno negotovost.

Korpuulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav zaradi nezadostnega izločevanja sokov, izborna pomagata večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.)

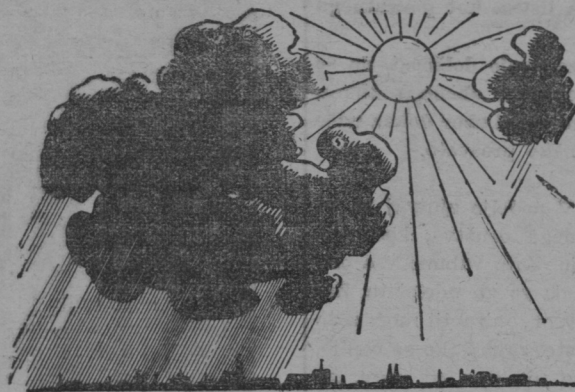
Naši rajni

Nova vas pri Mariboru. Na praznik Vseh svetnikov je po večletnem bolehanju preminul v 18 letu gimnazijec Bojan Bezjak pri svoji stari materi, katera mu je nadomeščala pred leti preminulega očeta in mater. Bojan je študiral pridno v mariborski gimnaziji do četrte šole, ko je moral pustiti zaradi zdravljenja študiranje in so ga poslali v Topolšico ter na Golnik. Opomogel si je le bolj navidezno, dokler mu ni neizprosna jetika pretrgala v najlepši dobi nit nadebnega življenja ter ga rešila trpljenja. Pokopan je bil 3. novembra popoldne na Pobrežju pri Mariboru. S svežimi vency okrašeno krsto so nosili slovenski fantje v uniformah, ker je bil rajni zelo marljiv in delaven član radvanjskega odseka. Spremljala ga je na zadnji poti poleg sorodnikov mladina iz Radvanja, med katero je bil blagopokojni kot vsem zgleden fant priljubljen. Ob odprtem grobu sta se poslovila od žalibog v najlepših letih ovenele fantovske cvetke g. radvanjski dušni pastir Ludovik Duh in v pesniško ganljivih besedah visokošolec iz Radvanja, ki je bil gimnazijski tovariš in prijatelj rajnega Bojana. Oba govornika sta slikala Bojana kot blesteč zgled, katera ga je zapustil vsem s svojim življenjem in delovanjem med katoliško slovensko mladino. Žalostinki so odpeli pevci iz Radvanja. Pogrebci so zapustili pokopališče v prepričanju, da uživa blagi Bojan po vdano prenašanem trpljenju raj, katera zaradi bolezni, katera je dolgo glodala na njem, v tem življenju ni imel.

Sv. Anton na Pohorju. Na Planini 11 je umrl v 68. letu starosti ugleden kmet Strmčnik Lovrenc, p. d. Hebnik. Dolgo se je upiral smrti, dokler ga ni ta pokosila v soboto, 5. novembra, zvečer. Pogreb je bil v torek ob obilni udeležbi Antončanov in drugih. Rajni naj počiva v miru — ženi in otrokom pa naše sožalje!

Jarenina. Pred desetimi dnevi smo pokopali gđčno Pahernik Tončko, staro 65 let, ki je vodila gospodinjke posle v jareninskem župnišču nad 38 let. Bila je dobra in vzorna gospodinja ter je v precejšnji meri njena zasluga, da je g. kanonik Čížek zaslovel zaradi svoje gostoljubnosti širom domovine. Bolehala je že par let in končno je podlegla. G. kanoniku, ki je izgubil z njo vzorno gospodinjjo, kakor njenemu bratu, uglednemu kmetu v Vajgnu, izrekamo tem potom sožalje! — V torek, 25. oktobra, pa smo položili k večnemu počitku 64 letnega krojaškega mojstra in posestnika iz Poličke vasi Sinič Franca. V nedeljo, 25. oktobra, je bil še pri sveti maši, popoldne mu je nenadoma postalo slabo in po nekaj minutah je umrl. Bil je znan zaradi svoje poštenosti, vernosti in narodne zavednosti. Po prevratu ga je oblast imenovala za gerenta občine Polička vas ter je tako prešla občina v slovenske roke, katero so prej vodili večinoma nemškutarski župani. Vdovi in pošteno vzgojenemu sinu izrekamo sožalje — pokojniku pa naj sveti večna luč!

Ptujska gora. Na Ptujski gori je v sredo, dne 28. oktobra, umrl zalet od možganske kapi dolgoletni trški župan Jakob Rodošek v starosti 59 let. Dopoldne je bil še v uradu in bil prav dobre volje, grede iz občinske pisarne se je oglasil pri sosedu Mesariču, tam ga je med pogovorom zadela kap in je kmalu nato umrl. Ta žalostna novica je vse občane silno pretresla, saj je bil pokojni Rodošek zelo dober človek in tako na Gori kakor v vsej okolici užival velik ugled. Pokojni je bil župan trške občine polnih 11 let — za nekaj časa ga je prejšnji režim potisnil od županske mize. Kot župan se je zelo zanimal za potrebe občine in storil veliko dobrega in korist-

Izpremembe temperature

so često vzrok prehlada, ki ima lahko za posledico dolgo trajno bolezen. Mislite pri

prvih znakih obolenja na Aspirin tablete in na „Bayer“-jev križ, ki jamči za pristnost!

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

nega. Kot predsednik cerkveno-konkurenčnega odbora se je trudil za povzdigo tukajšnje znamenite cerkve, bil je tudi boter enemu zvonu. Ob zibelki tukajšnje gasilske čete je stal pokojni Rodošek eden od prvih in bil njen ustanovni član. Sodeloval je pri drugih društvih ter se v svojem življenju odlikoval kot borec za krščanska načela. Na domu svojemu je gospodaril vzorno in zelo je ljubil vse svoje domače ter jih vzgajal krščansko. Reveže je zelo podpiral. »Slovenski gospodar« je bil najljubši gost njegove hiše. S pokojnim Rodošekom je Ptujska gora mnogo izgubila, v vrsti vodilnih mož pa je nastala vrzel, ki jo bo težko izpopolniti. — Pogreb je bil v soboto ob ogromni udeležbi naroda, ki je glasno ihtel ob krsti svojega mrtvega župana. Sam okrajni načelnik g. dr. Vidic je prihitel iz Ptuja, da nasti spomin pokojnega in ptujski minoritski samostan je poslal p. Danijela kot svojega zastopnika. Ob grobu je spregovoril besede slova domači g. župnik p. Konstantin, v imenu vseh občanov se je poslovil od pokojnega župana g. V. Stefanciosa, a načelnik g. Mesarič Franc v imenu gasilcev. Pevski zbor mu je doma in ob grobu zadel v srce segajoče žalostinke. — Bodi mu Bog dober plačnik za njegova plemenita dela, ki jih je v svojem življenju izvršil! Naj v miru počiva! Žalujoci ženi in otrokom pa naše iskreno sožalje!

Št. Vid pri Ptuju. Tukaj smo pokopali 60 letno Ano Habjanič, rojeno Veisbaher. Rajna je bila poslednja iz rodbine Veisbaher, vzorna gospodinja na kmetiji v Dravcah, dobra žena ter prava krščanska mati. Obilno spremstvo na zadnji poti je dokazalo splošno priljubljenost blagopokojne. Blagi Ani bodi Vsemogočni večni plač-

nik — žalujočemu možu ter sorodnikom naše sožalje!

Zreče. V mariborski bolnišnici je v petek, dne 28. oktobra, mirno v Gospodu zaspala Vahter Marija, posestnica na Gračiču, v Zrečah. Pokojnica je bila doma iz Frankolovega, kjer je skozi 20 let prepevala v slavo božjo na tamkajšnjem koru. V strogo katoliškem duhu je vzgojila petero otrok, kateri se posebno odlikujejo kot prosvetni delavci in cerkveni pevci. Pokopali smo jo v nedeljo, na praznik Kristusa Kralja. Pogreba se je poleg številnega sorodstva udeležilo tudi mnogo drugih ljudi. Pogreb je vodil g. župnik Jože Bezjak, ki je rajni spregovoril prisrčne besede v slovo. Cerkveni moški zbor ji je zadel »Vigred«. Plemeniti pokojnici večni mir — žalujoci naše sožalje!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Tukaj je v sredo, 26. oktobra, v 82. letu starosti umrla Zorenčeva mama, mati banskega svetnika Lojzeta Zorenča. Pokojnica je bila navse verna ter prava slovenska mati, ki je svoje otroke vzgojila v strogo katoliškem in narodnem duhu. Na zadnji poti so jo v petek, 28. oktobra, ob ogromni udeležbi prijateljev in znancev spremili tudi: učiteljski zbor s šolarji, moštvo tukajšnje orožniške postaje, banovinsko gradbeno vodstvo pri preložitvi klanca Skopečno in delavci, zaposleni pri gradnji te ceste, Prosvetno društvo v Sv. Petru z zastavo, zastopstvo fantovskega odseka in dekliškega krožka v krajih in s praporom ter zastopniki raznih organizacij. Ob grobu je imel prav lep govor domači g. župnik Ivan Rančigaj, moški zbor pa ji je zadel par nagrobnic. Blagi pokojnici naj sveti večna luč! Preostanim naše sožalje!

Društvene vesti

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE V MARIBORU

V četrtek, dne 17. novembra 1938, se bo vršil v Mariboru v dvorani Zadrúžne gospodarske banke ob desetih redni občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru.

Vsa društva, ki so včlanjena v mariborski Prosvetni zvezi, imajo pravico, da se po svojih zastopnikih udeležijo občnega zbora. Vsako društvo pošlje po enega zastopnika na vsakih začelih 50 članov. Pravico do udeležbe in glasovanja imajo

tudi vsi Zvezni odborniki in vsak odbornik prosvetnega okrožja.

Zastopniki naj prinesejo s seboj pismeno pooblastilo društvenega odbora.

Udeležencem občnega zbora je dovoljena polovična voznina. Vsak udeleženec kupi na vstopni postaji celo karto do Maribora in še za 2 din tiskovino obrazec K 13. Udeleženci v Mariboru voznega listka ne oddajo, ker volja še za nazaj. Na občnem zboru bodo udeleženci dobili potrdilo, da se se občnega zbora udeležili. To potrdilo je za

veljavnost celega voznega listka kot povratnega potrebno.

Društva naj smatrajo za svojo dolžnost, da se udeležijo po svojih zastopnikih občnega zbora, da bo tako številno obiskan občni zbor dokaz naše vneme za slovensko katoliško prosveto.

*

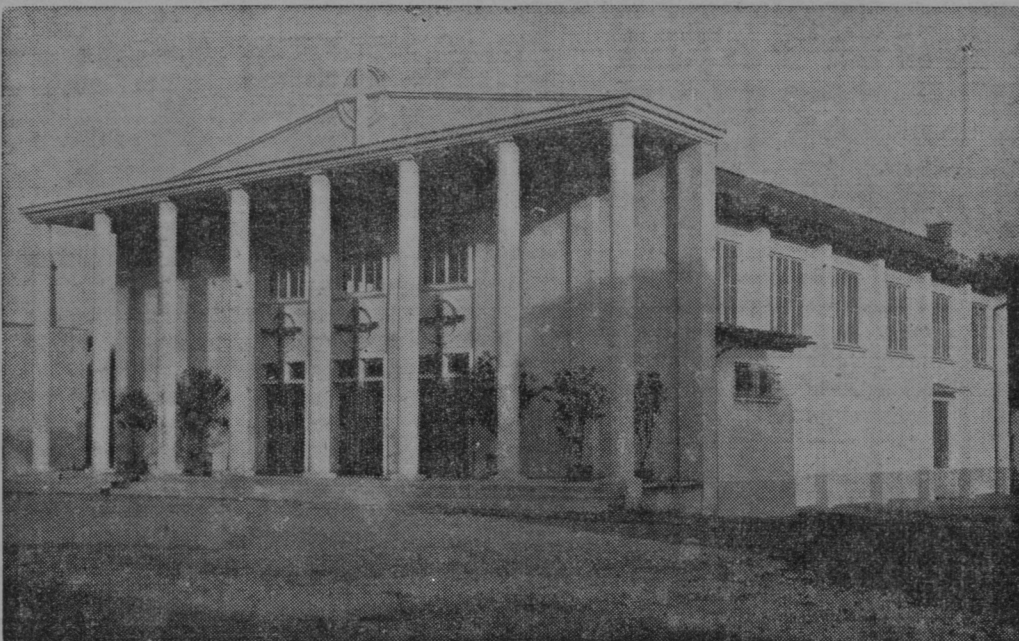
Slivnica pri Mariboru. V nedeljo zjutraj se bo vršil občni zbor Prosvetnega društva, katerega moramo obuditi k življenju. Zato vabimo vse prijatelje naše organizacije, da se ga udeležite. Zavedati se moramo, da je v organizaciji moč, zato naj bodo strnjene naše vrste, zakaj ako se cepijo, trpi organizacija. Posebno mladina na noge, na delo, ne bodimo dremavci!

Vurberg. Društvena dvorana Kat. prosvetnega društva v župnijskem domu nam kaže prenovljen obraz. Z radostnim srcem pričakujemo nedelje 20. novembra, ko bo popoldne slovesna otvoritev. Za to slovesnost se bo uprizorila priljubljena igra »Žrtev spovedne molčečnosti«.

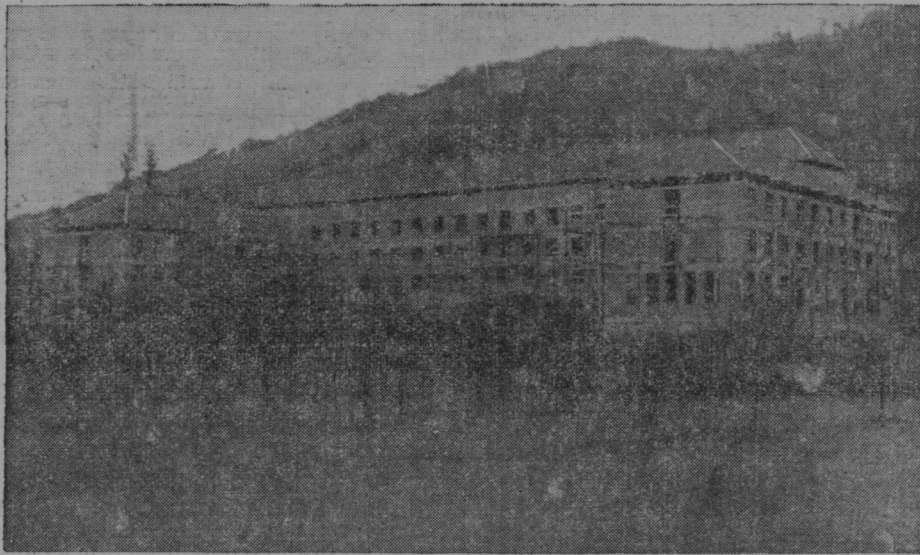
Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo, 13. novembra bo po večernicah naš nadpastir blagoslovil Ciril-Metodov dom in kipa svetih bratov, ki bosta krasila pročelje doma, nato bo otvoritvena slavnost v domu z bogatim sporedom. Slavnostni govor bo imel g. prof. dr. Josip Hohnjec iz Maribora, zelo lepa igra pa bo slavila mladinskega patrona, sv. Stanislava Kostka. Prijatelji katoliške prosvete iz domače župnije in iz sosednjih: najlepše vabljeni!

Šmartno ob Paki. Praznik Kristusa Kralja je vsa katoliška mladina naše fare nadvse slovesno praznovala. V celodnevni proslavi je jasno pokazala, da hoče v Kristusovem duhu in pod Njegovim praporom preko vseh ovir do resnice, in to resnico vsem, ki je še ne poznajo, posredovati. Dopoldansko zborovanje in popoldanska akademija sta izzveneli v eno: zvesto služiti v pravi svobodi Kristusu Kralju in slovenski zemlji. Ob tej priliki je prvič nastopil nov fantovski zbor, ki je v tako kratkem času častno rešil svojo težko nalogo. Mladina, neustrašeno naprej, delo bo di naš odgovor na napade.

Vse vrste pisarniških potrebščin
največja izbira — ugodne cene
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

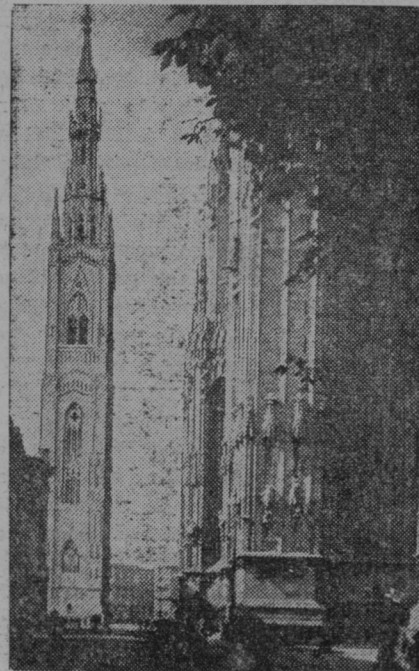
Novo mariborska cerkev presv. Rešnjega Telesa je bila od škofa slovesno blagoslovljena dne 6. novembra.

Novo mariborsko bogoslovje pod Kalvarijo je bilo dograjeno v surovem stanju 25. oktobra. Ta dan je bil čisto na tihem in v ožjem krogu »likof«, o katerem smo že poročali v zadnji številki.

Po strašnem požaru v francoskem pristanišču Marseille, o katerem smo poročali zadnjič, znaša število mrtvih 70, ranjenih pa je bilo nekaj sto,

Znana cerkev v Milanu v Zgornji Italiji dobi 164 metrov visok stolp

Osmrtnice, žalne podobice, žalna pisma
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Dopisi

Sv. Anton na Pohorju. Vuhreškim kakor tudi domačim lovcem, ki tako radi streljajo razno zverinjad, se toplo priporočamo, da nam postrelijo tudi jastrebe, ker drugače nam bodo te krikovkljune mrcine odnesle vso perutnino. Naša prošnja je nujna že zaradi pohanih petelinčkov, ki jih tudi lovci vroče ljubijo.

Sv. Anton na Pohorju. Naša cisterna je bila blagoslovljena in otvorjena slovesno dne 30. oktobra. Oboje je izvršil s primernima nagovoroma g. župni uravritelj. Vkljub slabemu vremenu je bila udeležba velika. Kolavdacijo je izvršil banovinski tehnik g. Bartol Branko. Cisterna bo za vse tukaj stanujoče in za vse romarje velika dobrota. Zato še enkrat: Iskrena hvala g. banu za velikodušno podporo! — Kaj pa volitve? Da smo Antončani v veliki večini v taboru JRZ, smo dokazali pri zadnjih občinskih volitvah in bomo še bolj dokazali pri državnoborskih volitvah dne 11. decembra.

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. V nedeljo, 13. novembra, bomo slovesno proslavili pri pozni službi božji 350 letnico posvečenja veličastne trikraljevske cerkve. Prevzvišeni naš nadpastir bo ob pol desetih blagoslovil prenovljeni 300 let stari krilni oltar sv. Treh Kraljev in zastavo presv. Srca Jezusovega in na to bo opravil slovesno službo božjo. Tudi rana služba božja bo v tej cerkvi. Domačini in sosedje, na veselo svidenje!

Razkrižje pri Ljutomeru. Javen shod JRZ bo v nedeljo, 13. novembra po sv. maši pred cerkvijo. Govoril bo g. Snoj iz Gornje Radgone. — Na praznik Vseh svetnikov je bila v naši cerkvi zopet služba božja. Tik pred sv. mašo pa se je pri-

Earl Stanhope, novi angleški mornariški minister

Coulondre, novi francoski poslanik v Berlinu

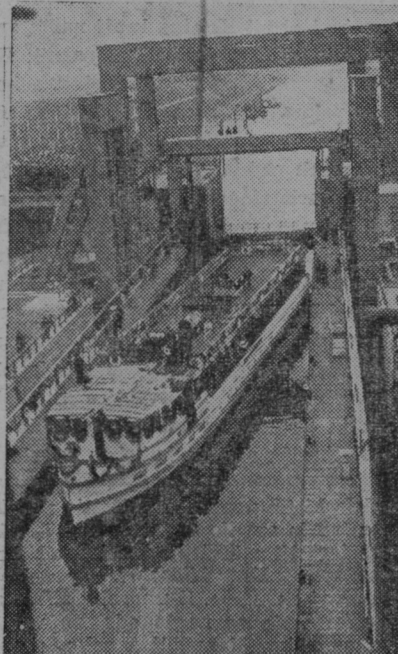
kradel na kor neki zlobnež in pokvaril harmonij, da se ni moglo igrati in je bila sv. maša tiha. Vsi smo obsojali to dejanje. Ne moremo pa za-

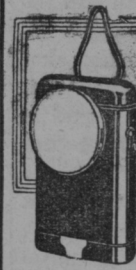
Ananda Mahidol, 12 letni kralj Siama (v Aziji), se je vrnil iz šole v Švici v svojo domovino.

Paul Reynaud, novi francoski finančni minister

Prekop med rekama Ren in Laba je največji in gospodarsko za Nemčijo najvažnejši.

Žepne svetilke

izdeluje edino domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb, Koturaška 69

molčati svojega nezadovoljstva, ker so se nam z javnega mesta delali krivični očitki. Mi ne nosimo politike v cerkev. To delajo tisti, ki zabranjujejo našemu domačemu pevskeemu zboru nastop in prepevanje slovenskih pesmi. Mi pa pravimo: Slovenci smo in Slovenci hočemo ostati. Na Vseh svetnikov zvečer so naši fantje pomagali zvonarju zvoniti. Med tem pa se vrine med fante par ptičkov, ki so se po žlahtni slovenski kapljici počutili Hrvate ter so naše fante začeli izganjati iz stolpa, češ, Slovenci ven iz cerkve in podobno. Taki tički, ki mislijo, da je dovolj, če so med sv. mašo zunaj cerkve, nam ne bodo zapovedovali.

Slov. Konjice. Kako zaželena in nujno potrebna je bila izpeljava nove ceste na pokopališče, je dokaz, ko so za praznik Vseh svetnikov ogromne množice župljanov hitele obiskavat grobove svo-

Kitajski general Chen-Cheng izjavlja, da bo nadaljevala Kitajska vojno toliko časa, dokler ne bo pregnan zadnji sovražnik s Kitajske.

Soproga kitajskega maršala Čankajšega neumorno šiva za vojaštvo in begunce.

jih dragih ter ob tej priliki odobraval in nad vse hvalile izbornu zamisel in posrečeno izpeljavo novega dohoda. S tem je dalo ljudstvo g. arhidijakonu kot prvemu boritelju za to uspešno delo najlepšo zaupnico v potrjenje, da je na pravi poti in obenem odgovor vsem laži-rodoljubom, ki ob vsakem občekoristnem delu nasprotujejo in hujskajo iz same zavisti. Ko smo v prejšnjih letih na ta dan gazili blato, da si se komaj preril naprej, v strahu, da bi obtičal čevelj v njem, niti na um ni prišlo prejšnjim občinskim mogotcem, da bi vsaj za to priliko privoščili župljanom par lopat peska. Pač pa si sedaj, ko se sami tudi poslužujejo ugodnosti nove ceste, ne najdejo dovolj prilike rovariti in nasprotovati. Razumemo — je pač prevelik razloček med JNS in JRZ občinsko upravo. Bližajo se tudi volitve. Če že ni pokazati nikakih uspehov — se mora pa udariti po sedanjih — nekaj kalinov se bo že ujelo! Pa tudi tu se boste zmotili! Ljudstvo predobro ve, kdo v resnici dela zanj in se čuti dovolj samozavestno presoditi dejstvo, da konjiška župnija ne bo — kar tiče takih in podobnih javnih naprav — ena najbolj zaostalih in zastarelih.

Sv. Barbara v Haložah. (Opozorilo okrajnemu cestnemu odboru v Ptuj.) Ob Boriskem mostu na križišču cest Zavrč—Varaždin in Sv. Barbara—Sv. Florijan, na haloški strani, stoji star kamenit spomenik sv. Janeza Nepomuka. Razne podobe angelov, oziroma kipi so polomljeni, podstavki pa v slabem stanju. Vsak tujec si ogleduje napis in kiparsko umetnino, ki jo je dal izdelati borlski graščak, in zmajuje zaradi zanemarjenosti tega spomenika. Letos so si izletniki iz Rima pri ogledovanju Slovenije to ogledovali in tudi vsak tujec, ki ga pot vodi v ali mimo Halož. Popravite ta spomenik, da bo dostojno izgledal!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Dalj časa trajajoče lepo vreme je pripomoglo, da so ljudje za praznik Vseh svetnikov lepo uredili in okrasili grobove svojih rajnih. Tudi v velikem številu so se udeležili večernic in pa procesije na pokopališče. Obžalovanja vredno je, da je med večernicami par malovrednih fantalinov se ravno pred odprto cerkvijo glasno pripravilo ter tako motilo vernike pri cerkvenem opravilu. Enak prizor se je pozneje ponovil na pokopališču. Skrajno žalostno in surovo je, da niti na svetem kraju, ki je dom vseh rajnih, kjer neha vse sovraštvo, taki neotesanci ne morejo mirovati. Ker ima zadevo v rokah naše vrlo orožništvo, je upati, da bodo ti nemirneži prejeli zaslužen kaznen. — Po daljšem času je zopet določenega nekaj kredita za nadaljevanje del na novi cesti proti dravskemu brodu pri Zavrču. Bilo bi res potrebno, da se ta cesta uredi, ker s tem bi se pot proti brodu močno skrajšala. — Volilno gibanje pri nas še ni v polnem razmahu, in nismo imeli še nobenega volilnega shoda. Zaradi lepega vremena so ljudje še preveč zaposleni z jesenskim delom. Sicer je pa velika večina itak v taboru JRZ. Nekaj bo brezbriznežev ter kak ducat nasprotnikov, ki pa nimajo nobene vodilne osebnosti, zato tudi prav malo pomenijo.

Sv. Jurij ob Taboru. Na gostiji g. Malusa Franca z gdčno Pavlo Mandelc je ženin daroval tukajšnjemu Prosvetnemu društvu 100 din. Bog plačaj!

Šmartno ob Paki. Dve veseli novici smo zvedeli pred kratkim. Prva je ta, da dobimo nove orgle. Stara ropotija je zanič. Izdelal jih bo g. Jenko iz št. Vida nad Ljubljano. Orgle bodo na pnevmatičen sistem z dvema manualomā in z mehonom na električni pogon. Upamo, da jih dobimo že do novega leta. Obenem se bo preuredil in razširil tudi kor, kar je tudi nujno potrebno. Z delom so že pričeli. Druga novica je, da dobimo prihodnje leto nov društveni dom. Načrt je že napravljen in spomladl pričnemo z delom. Stal

bo na župnijskem svetu sredi vasi. Poleg velike dvorane, ki bo dolga 17 metrov, široka 8 metrov, bo še oder, dalje soba za posojilnico, za knjižnico Prosvetnega društva, stanovanje za organista, garderobe itd. Vsi bomo zavihali rokave in krepko prijeli za delo. Zelo tudi želimo, da bi se našlo obilo dobrotnikov, da bi to delo podprli z darovi.

Braslovče. (Poštenjaki.) Marija Križnik iz Dobrovelj je izgubila večjo vsoto denarja, ko se je vračala iz Braslovč, kjer je prodala vole. Ta denar so po nekaj dneh našli Dominikovi otroci iz Braslovč, ko so nabirali kostanj. Pošteni otroci so denar takoj vrnili prizadeti ženi. Vsa čast takim otrokom!

Šmarje pri Jelšah. Za letošnje Vse svete nas je razveselilo lepo vreme, kakršnega na ta dan skoro ne pomnimo. Nam šmarčanom pa je bilo še prav v posebno veselje, ko smo ob praznikih gledali po dolgem času spet krepkega in korajžnega našega rojaka, zlatomašnika, g. monsignora Vrežeta, ko je vodil vse cerkvene obrede, nam zapridigal s krepko in lepo besedo. Vse od njegove zlate maše smo poslušali zvonove Sv. Roka, ki so vabili k njegovi sv. maši in naznanjali, da mu Bog vrača moč in čilost. Veselimo se njegovega okrevanja in si želimo, da bi zaživel med nami s prejšnjo močjo in besedo. — Kako pa je sploh z nami? Letos se je v »Slov. gospodarju« oglasil kdo kvečjemu ob slavnostnih prilikah, ob novi in zlati maši. Če odkrito povemo, iščemo sami sebi pravi obraz. Kar odgrnimo zastor našega mrtvila! Gotovo je, da v šmarju nismo bili v prosvetnem, sploh v organizatoričnem razmahu nikdar med zadnjimi. Naš Katoliški dom hrani od svojega početka, od orlovstva do danes, lepe spomine. Pa zdaj? Zdaj imamo v šmarju četo mladih moči (nikdar jih še ni bilo toliko), ki s svetlimi očmi, polni volje in veselja do dela zrejo v svet, si želijo prave roke, ki bi jih vodila krepko do ciljev naše prosvetne organizacije — pa stojijo na merodajnih mestih činičelji, ki z nekimi čudnimi in povsem originalnimi, nazori in metodami povzročajo samo razpor in škodljivo brezdelje. Hudo nam je, če pomislimo, kako beži čas mimo, pri nas pa ne pusti sledu o kakem napredku. Vsi šmarčani, ki nam je na srcu kulturni razmah naše mladine, zahtevamo, da mora biti teh čudnih početij in ravnanj kmalu konec! — Bližajo se volitve. Tedaj bo ves šmarski kot spregovoril. Vsi pojdemo voliti našega kandidata dr. Ogrizka. — Toliko šmarčanom v dramilo, drugič pa še kaj. Bog živi!

Hrastnik. Nova cerkev v Hrastniku je posvečena Kristusu Kralju. V razrvanih časih, v katerih živimo, naj bi bil Kristus kralj naših src, naših družin. Naša črna dolina je praznik Kristusa Kralja dostojno proslavila. V petek, soboto, in nedeljo je pripravljala srca za Kristusa frančiškanski misijonar g. p. Benvenut. Na praznik so v dolgih vrstah poklekali k oltarju verniki in prejemale evharističnega Kralja. Ob 10 je imel pridigo in slovesno sv. mašo g. stolni dekan dr. Fr. Cukala, ki je prinesel naši črni dolini poždrave prevzvišenega g. knezoškofa iz Maribora. Zelo lep je bil zaključek praznika. Ob petih je imel sklepni govor g. misijonar; po govoru se je razvila rimska procesija, pri kateri je ob asistenci duhovščine nosil Najsvetejše g. misijonar. Nepopisna in nepozabna ostane vedno ta procesija. Na stotine in stotine bakel je gorelo v dol-

Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, zaradi česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj na tešče. Z uporabo »Franz-Josefove« grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči zaradi zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek. (Ogl. reg. S. broj 30.474/35.)

Sv. Miklavž

prinesi letos:

Otrokom: slikanice »Oče naš«, »Zdrava Marija«, »Rožni venec«.

Šolarjem: šolske potrebščine, pa lepe povestice »Male knjižnice«, ki smo jim ceno znižali na 1 din za povest, ali lep molitvenik »Bogu hvala«.

Dijaštvu: nalivno pero, lep svinčnik, aktovko, knjigo »Pregled svetovne literature« in druge knjige.

Fantom: naročnino za »Naš dom«.

Dekletom: lepo sliko ali lep kip ali spominsko knjigo.

Možem: koledar »Slov. gospodarja«.

Ženam: naročnino za list »Kmečka žena«.

Če imaš pa letos kaj več sredstev na razpolago, pa kupi še kaj več! Vsega na izbiro dobiš v

**TISKARNI SV. CIRILA,
MARIBOR in PTUJ**

gih vrstah otrok, mož in žena. V noč je odmevala molitev in pesem navdušenih vernikov, ko so spremljali po hribčku in mimo delavskih domov evharističnega Kralja. Ne smemo pa pozabiti lepe razsvetljave hiš in oken. Iz daljave je žarel razsvetljen balkon rudniškega ravnatelja. Posebnost je bila razsvetljena poduradniška hiša. Vsa prednja stran od pritličja do drugega nadstropja je bila v svečkah. Zelo lepo so razsvetlili in okrasili okna tudi naši upokojeenci. Niti enega okna ni bilo brez rož in luči. So pa tudi verniki, ki radi hodijo v cerkev in pomagajo pri cerkvi. Lepo so tudi drugi delavci okrasili in razsvetlili okna svojih stanovanj. Zdelo se je in opazilo, da hočejo nadomestiti, kar so nekateri opustili. Vidi se pa, da naši verniki delavci hočejo Kristusa, kralja duš in družin!

Gornji grad. V nedeljo, 6. novembra se je pričel v okraju Gornji grad volilni boj s shodom, ki ga je imel kandidat g. Martin Steblovnik. Shod se je vršil v gostilni g. Mikuša ob velikih udeležbi volilcev. Možje in fantje so z zanimanjem sledili izvajanju kandidata g. Steblovnika in njegovega namestnika g. Kotnika. Z navdušenjem so izjavljali, da pojdejo 11. decembra kot en mož na volišče in volili tam priljubljene kandidata g. Steblovnika. Shod je spretno vodil predsednik krajevne organizacije JRZ g. Pečnik.

Nova štifta. V nedeljo, 6. novembra, se je vršil pri nas nad vse dobro obiskan prvi volilni shod, ki ga je sklicala krajevna organizacija JRZ. Prostorni sobi v prvem nadstropju gostilne »Pri slonu« sta bili nabito polni. Volilci so z zanimanjem poslušali izvajanje kandidata za naš okraj g. Steblovnika in njegovega namestnika g. Kotnika. Možje in fantje so z navdušenjem objubili, da bodo rade volje pomagali izvojevati 11. decembra sijajno zmago kandidatu JRZ g. Steblovniku.

Bosiljgrad. (Z jugoslovansko-holgarske meje.) Tukaj imamo že primerno zimo; v dneh 21., 22. in 23. oktobra je padal sneg, kakor da bi bilo vreme pobesnelo in tudi veter je tako pihal, da bi človeka odneslo v daljavo. Ali mi slovenski kadrovci hrabro stojimo na braniku naše domovine in se ne bojimo ne snega ne vetra ne slabega vremena, še manj pa česa drugega. Pozdravljamo vse naše rojake in čitatelje »Slovenskega gospodarja«, posebno še iz ptujске okolice.

Kmečka trgovina

Izvoz živine

S poslednjimi velikimi političnimi spremembami so nastale tudi nove razmere v evropskem gospodarstvu, ki se izražajo tudi v naši zunanji trgovini. Tudi v izvozu živine so nastali novi momenti. Glede izvoza živine na Češkoslovaško bo veljalo sedaj naslednje: Na osnovi sporazuma med našo državo, Nemčijo in Češkoslovaško bo naša država izvažala živino v Češkoslovaško skozi Nemčijo (doslej skozi Madžarsko, prav zadnje čase skozi Romunijo). Ves izvoz živine bo šel sedaj skozi Maribor. Prevoz bo sicer trajal dva dni dalj in bo dražji za 2000 din pri vagonu kot prevoz skozi Madžarsko. — Izvoz živine v Nemčijo pa bo sedaj sledeč: Za zadnje četrtletje nam je Nemčija odobrila uvoz tehle količin živine: za dunajski trg tedensko 3000 prašičev, za ostala nemška tržišča 30.000 prašičev, od tega 15.000 živih, 15.000 pa zaklanih. Nadalje znaša kontingent za govedo 1000 komadov in 100 vagonov perutnine ter 100 vagonov svinjske masti. Kontingent za jajca je že izkoriščen.

Prodaja oljnate repice

Privilegirana izvozna družba kupuje kot znano oljnato repico za tvornice, tako da dosežejo producenti najnižje zasigurate jim cene. Prizad je kupil za štiri velike tovarne 966 vagonov, tovarne v Sloveniji so kupile okoli 20 vagonov, male delavnice pa 20—30 vagonov. Tako je odkupljena vsa letošnja proizvodnja, ki jo je ceniti na 1000 vagonov. Cena je bila 275 din za 100 kg. Kakovost je bila na splošno dosti dobra zaradi ugodnih vremenskih prilik. Kakor je iz navedenega razvidno, predstavlja oljnata repica lep stalen kmetijski dohodek. Žal pa se pri nas te repice zelo malo goji. Največ je sejeje v južnih pokrajinah in pa v Banatu.

Izvoz pšenice

Od 1. julija do 28. oktobra je kupila Privilegirana izvozna družba 13.300 vagonov pšenice. Od 1. avgusta do 24. oktobra je družba izvozila v Nemčijo 6912 vagonov pšenice, dočim drugam naša pšenica ni šla.

Hmelj

Naš letošnji pridelek je tako rekoč že popolnoma razprodan; še neprodane zaloge v prvi roki namreč ne bodo znašale več niti 100 stotov. Kljub temu pa je tudi še v preteklem tednu bilo zanimanje precej živahno in je prišlo tudi do nekaj zaključkov. Pri neizpremenjeno čvrsti tendenci se je plačevalo do 33 din za 1 kg.

Kupčija je bila letos v teku vse sezone zelo živahna, kar je pripisati predvsem prvovrstni kakovosti, visoki pivovarski vrednosti in brezhibni gladko-zeleni barvi našega letošnjega pridelka. V prvi vrsti zaradi te okolnosti, deloma pa seveda tudi zaradi sorazmerno pičle letine je naš hmelj letos že h koncu oktobra tako rekoč popolnoma razprodan.

Goveja živina

Dobili smo poročila le z nekaterih živinskih sejmov, ki pa kažejo, da postaja trgovanje z živino zopet živahnejše. Iz Novega mesta nam poročajo o zadnjem sejmju naslednje: Sejm je bil prav dobro obiskan ter je bilo na sejmju prignanih 616 volov, 245 krav, 60 juncev, 82 telic, 4 teleta, 26 konj in 28 kobil. Prodanih je bilo 145 volov, 95 krav, 15 juncev, 8 telic, 1 tele, 5 konj, 6 kobil. Kupčija je bila zelo živahna. Najvišja cena je bila dosežena pri pitanih volih 4500 din za glavo, a najnižja 1200 din; pri kravah najvišja cena 3100 din, najnižja 800 din. Teleta so bila od 250 do 500 din, junci in telice 700—2000 din, konji in kobile 1500—5000 din. Goveja živina se je prodajala mesarjem po 2.50 do 5.50 din za kg žive teže. — Na sejmju v Kranju je bil položaj sledeč: voli 6.25, 6 in 5.25 din, telice 6.25, 6 in 5 din, krave 5.50, 5 in 4.50 din, teleta 8 in 7 din. — V Litiji so bile naslednje cene: voli 5.50, 4.50 in 4 din, telice 5.50, 5 in 4 din, krave 4.50, 4 in 2.50—3.50 din, teleta 6 in 5 din.

Svinje

Na Gorenjskem se prodajajo mladi pujski 7 do 8 tednov stari po 135 do 220 din komad, špeharji so po 10.25, pršutarji pa po 8.50—9.50 din za 1 kg žive teže.

Surove kože — ovčja volna

Goveje surove kože so po 9 do 11 din, telečeje kože po 11 din, svinjske kože pa po 5—8 din za 1 kg. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 24 do 26 din, oprana pa po 34—36 din za 1 kg.

Tržne cene v Mariboru

dne 5. novembra 1938

Meso: Goveje salo 16—17 din, slanina 15 do 16 din, pljuča 7—8 din, jetra 8—10 din, reberca 12—13 din, svinjsko meso 13—14 din, ribe 15—17 din, morske ribe 10—34 din, zajec 13—14 din za 1 kg.

Zelenjava: krompir 0.65—1.50 din kg, merica 5—6 din, čebula 2—4 din, česen 5—8 din kg, zelje glava 0.50—3 din, kislo zelje kg 3 din, repa 1 din, kumarce komad 1 din, 6—15 komadov zelene paprike 1 din, karfijola komad 1—7 din, ohrovt komad 0.50—2 din, hren kg 8—9 din, zelena komad 0.50—2.50 din, buča 0.50—2 din, paradizniki

kg 4—5 din, šopek peteršilja 0.50—1 din, glavna solata 0.50—1.50 din, endivija 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, špinače, vrtnega korenja in fižola v stročju 1 din, por komad 0.25—1 din, 2—4 komade kolerabe 1 din, luščen grah liter 7 do 12 din, 2—3 komade redkve 1 din, šopek majarona 0.50—1 din.

Sadje: jabolka 2—6 din, hruške 6—12 din, suhe slive 10—12 din, grozdje 4—12 din, celi orehi 10 din, luščeni orehi 28—32 din, kostanj 3—4 din za 1 kg, liter 1.50—2.50 din, pečen kostanj liter 6 din, šipek liter 3 din.

Žito: pšenica 1.50—1.75 din, rž 1.50 din, ječmen 1.50 din, koruza 1.25—1.50 din, oves 1 din, proso 1.50 din, ajda 1.25 din, fižol 2—3 din.

Mlečni izdelki: mleko liter 1.50—2 din, smetana liter 10 din, surovo maslo kg 24 din, čajno maslo 28—30 din, domači sir 10 din, jajca komad 0.75—1.25, konzervirana jajca kom. 1 din.

Perutnina: kokoš 18—25 din, par piščanec 20—60 din, gos 30—45 din, puran 30—70 din, raca 14—18 din.

Krma: kisló seno 1 kg 40 par. — Druge krme ni bilo.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Prestavljanje starih potov. J. K. Več posestnikov je prestavilo stara pota tako, da morate sedaj hoditi po slabšem potu in precej dalje (na trikot). — Ako imate služnostno pravico do omenjenega pota ali ste si jo priposestovali s 30 letno javno rabo brez prošnje in sile, služnostni zavezanec pota ne sme prestaviti tako, da bi morali zaradi tega hoditi po precej daljšem in slabšem potu. V takem primeru bi ga lahko s tožbo prisilili, da Vam dopusti uporabo starega pota. Kakega manjšega podaljšanja ali poslabšanja pa se ne morete ubraniti, odnosno ni vredno zaradi tega se pripraviti.

Preprečenje voženj neupravičenim osebam. Isti. Po Vaši zemlji imajo pravico vožnje le trije sosede. Ob lanskem nalivu je bila javna pot poškodovana, zaradi česar so še drugi ljudje začeli voziti po Vaši zemlji. Sedaj je javna cesta zopet popravljena, ti ljudje pa vozijo še kar naprej po Vašem svetu. — Ako navedeni ljudje ne bodo zlepega prenehali z vožnjami, jih lahko tožite s tako zvano negativno tožbo, da jim ne pristoji pravica vožnje po Vašem svetu. — Pravne navete dajemo našim naročnikom brezplačno, pričakujemo pa, da nam bodo za to pridobili kaj novih naročnikov.

Zatvoritev pešpoti na kupljeni njivi. K. š. in š. Z. Kupili ste njivo, po kateri vodi pešpot, in bi radi to pešpot zaprli, odnosno odpravili. Vprašate, ali je to mogoče. — Preden boste obstoječo pešpot zaprli, se dobro poučite, ali, odnosno kdo jo uporablja, kako dolgo in s kako pravico. Ako si dotičnik, ki pešpot uporablja, ni te pravice priposestoval s 30 letnim javnim izvrševanjem brez sile in prošnje, ali ako si te pravice ni izgovoril od Vašega lastninskega prednika, tedaj mu lahko prepoveste nadaljnjo uporabo. Ako ne bo zlepega opustil hoje po Vaši njivi, ga boste pač morali tožiti s tako zvano negativno tožbo. Kar tako poti ne smete zapreti, ker bi se sicer izpostavili kakim tožbam zaradi motenja posesti od strani tistih, ki so doslej v mirni posesti pravice hoditi po Vaši njivi.

Sestra terja po 13 letih svoj delež vzlic dani pobotnici. M. Č. Leta 1925 ste sporazumno s sestrami prodali posestvo, podedovano po očetu. Sestri ste izročili primerni delež, s katerim je bila zadovoljna in Vam je izročila pobotnico. Sedaj Vas po 13 letih potom odvetnika ponovno terja na plačilo svojega deleža. — Pri popisanem stanju se Vam ni treba bati tožbe. Ako imate pobotnico v rokah, se boste uspešno ubranili, zlasti, ako je bil izplačani delež res pravičen. Pa četudi ne bi imeli pobotnice, sodišče lahko zaslisi Vas in sestro kot stranki in Vam lahko da več vere, odnosno verjame, da ste res sestri delež že izplačali.

Oprostitev 13 letnega sina od šolskega pouka. M. U. Imate 13 letnega sina in 17 letno hčerko, ste hudo bolni, hlapca si ne morete najeti, zaradi česar potrebujete sina doma. Vprašate, ali smete sina odbržati doma in ali Vam res grozi kazen 20 din za vsak dan, ko sina ne bi poslali k pouku. — Po zakonu o ljudskih šolah je predpisano osemletno šolanje. Bolezen staršev ne oprošča šolanja, odnosno ne upravičuje izostanka

od pouka; enako ga ne upravičuje potreba staršev po otrokovi pomoči. Zakon določa le, da sme minister za prosveto na predlog krajevnega šolskega odbora tam, kjer so ob času poljskih del roditeljem otroci iz višjih narodnih šol neizogibno potrebni za pomoč, uvesti v razredih, za katere je treba, redni pouk v petih zimskih mesecih, od začetka meseca novembra do konca meseca marca in skrajšani pouk v ostalem času šolskega leta. — V primerih neupravičenih izostankov pozove krajevni šolski odbor roditelje ter izreče po njih zaslišanju kazni, ki more biti: 1. opomin, 2. denarna kazen od 10 do 20 din za en dan izostanka. Zoper kazni je dopustna pritožba v osmih dneh na okrajno načelstvo. Denarna kazen se sme izpremeniti siromašnim roditeljem na njih prošnjo v delo na šolskih ali občinskih poslih. — Kakor vidite, se boste morali na kak način sporazumeti s šolskim upraviteljem. — Naročeni zakon dobite od Tiskarne sv. Cirila po pošti.

Pravica do drevja na odstopljeni parceli. V. D. I. O priliki nekega mejnega spora ste pristali na to, da zgubite del parcele, katere je bila močno zaraščena z drevjem, dobili pa ste drug kos parcele, ki je skoraj brez drevja. — Do drevja na odstopljenem delu parcele nimate več pravice, čeprav ste ga gojili Vi in Vaši predniki — razen, ako ste si kako posebno, razen lastninske, pravice izrečno izgovorili. Po zakonu so namreč drevesa last dotičnika, čigar je zemlja, in so nasprotni dogovori pri vas neveljavni.

Terjatve na povračilo posojil ne zastarajo v treh letih. F. K. V letih 1927, 1928 in 1929 ste posodili sorodniku nekaj denarja. Ko ste ga sedaj terjali na povračilo, je ugovarjal, da ni ničesar dolžan, češ, da je Vaša terjatve že trikrat zastarala. — Vaša terjatve nikakor še ni zastarala, marveč bi zastarala šele v tridesetih letih potem ko ste jo smeli uveljaviti, a je niste. Le obresti ne bi mogli terjati za več nego tri leta nazaj, ako jih dolžnik v tem času (v zadnjih treh letih) ni obljubil plačati. — Za primer, da je Vaš dolžnik zaščiten kmet, mu morate najprej izstaviti novo zadolžnico, pri čemer se glavnica zniža za polovico in obresti smejo računati le v višini, kot jo določa uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov, to je od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936 le en odstotek, od 27. septembra 1936 naprej pa tri. Tako obdobji znesek mora potem dolžnik plačati v dvanajstih letnih obrokih, od katerih sta prva dva že zapadla (1. novembra 1936 in 1937). Preden ga tožite na plačilo zapadlih obrokov, ga morate še posebej pozvati na plačilo in mu dati 15 dnevni dodatni plačilni rok.

Zaščiten kmet obljubil plačilo dolga v treh obrokih, pa jih ne zmore. H. I. Ako izvirna Vaš dolg izpred 20. aprila 1932 in spadate pod zaščito, tedaj Vas obveza, prevzeta pred občino, da boste odplačali vso glavnico v treh obrokih, ne veže, ker se predpisi uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov ne morejo s pogodbo izpreminjati v dolžnikovo škodo. Zato ste dolžni plačati le polovico glavnice z znižanimi obrestmi v 12 letnih obrokih, od katerih sta prva dva že zapadla v plačilo, a jih Vi niste dolžni plačati prej, preden Vam upnik ne izroči nove obveznice. Ako dokažete, da ne morete plačati niti 50% svojega

dolga, smete zahtevati v letu dni od dne, ko se je dolžniška listina zamenjala z novo obveznico, pri pristojnem okrajnem sodišču, naj se Vam zniža dolg nad 50%.

Regulacija potoka — višina odškodnine. J. Ž. Vprašate, ali ste dolžni dopustiti, da Vam v svrhu regulacije nekega potoka prekopljejo Vaš travnik, ki je v prvem razredu in zasajen s sadnim drevjem; ako pa že morate to dopustiti, ali lahko zahtevate več kot tri do štiri dinarje za kvadr. meter, kolikor Vam ponujajo. — Vaša informacija je žal pomanjkljiva, zaradi česar Vam moremo le na splošno odgovoriti, da je vsekakor za regulacijo, ki posega v tuje pravice (Vaš travnik), potrebno dovoljenje okrajnega načelstva, ki mora biti obrazloženo in se mora tudi Vam dostaviti. Zoper to dovoljenje imate pravico pritožbe v 14 dneh po njegovi dostavitvi, in sicer na bansko upravo. Kar se tiče višine odškodnine, odloča o njej — ako ni sporazuma med udeleženci — upravna oblast (okrajno načelstvo); ako pa tudi z odločbo upravne oblasti niste zadovoljni, jo določi sodišče. Sodišče se v glavnem opira na mnenje sodnih cenilcev. Vprašajte koga izmed teh, koliko ceni Vaš travnik.

Pravice moža do ženinega posestva ob njeni smrti. I. I. Ako bo umrla Vaša žena brez oporoke, boste poleg njenih otrok in njih potomcev zakonit dedič do četrte njene zapuščine; ako bi ne bilo otrok in njih potomcev, pač pa bi živeli še njeni starši in njihovi potomci ali njeni stari starši, tedaj bi Vi dedovali polovico zapuščine.

Ako bi ne bilo nobenega izmed naštetih ženinih sorodnikov, tedaj dobite Vi vso zapuščino. Razen navedenega dednega deleža Vam grede kot naprejšnje volilo vse premičnine, spadajoče k zakonskemu gospodinjstvu; ako pa bodo še živeli zapustnični otroci, Vam grede le tiste premičnine, ki so Vam samemu potrebne. — Zakon sam ne določa, da bi imeli Vi pravico gospodariti na posestvu pokojne žene do svoje smrti. Vprašanje gospodarstva bo eventualno predmet dogovora med dediči. — Ako Vam hoče žena osigurati primeren prevžitek, naj napravi v tem smislu testament. Najbolj varno za Vas pa je, da Vam določi prevžitek z dedno pogodbo v obliki notarskega akta, ker je taka pogodba nepreklicljiva. — Sam si prevžitka enostransko ne morete osigurati. Ako pa ste res precej denarja vtaknili v ženino posestvo, naj se Vam kot protidajatev za veže dajati prevžitek in to pravico vknjižite na njenem posestvu. Vsekakor glejte, da Vam žena v obliki notarskega zapisa potrdi sprejem denarja (porabljenega za posestvo), odnosno posojila kajti posojilne pogodbe med zakonci so neveljavne, ako niso sklenjene v navedeni obliki. — V skrajnem slučaju, to je, ako žena ne bi hotela pristati na izstavitvev notarskega zapisa o danem ji posojilu (za posestvo), odnosno ne bi poslednjevoljno zavarovala Vaših interesov, boste pač morali z obogatitveno tožbo zahtevati povračilo denarja, porabljenega za ženino posestvo, in to od žene ali pa od njene zapuščine, odnosno dedičev.

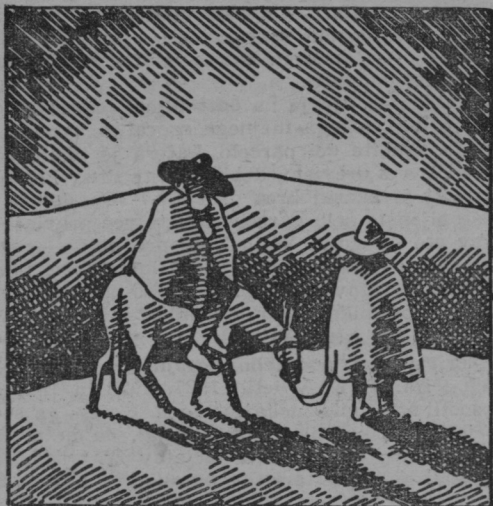
Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

(Konec)

Tinček pa si je ogrnil romarski plašč, si poveznil na glavo širokokrajni klobuk in

vodil romarjevega osliča. Romar je neprestano molil. Ljudje, ki so ju srečevali, so prosili starca za blagoslov in kak spominek iz svetega mesta.

Potovali so noč in dan. Želeli so čimprej priti iz nevarne Benečije. Sreča jim je bila mila. Nihče jih ni prepoznal. Po marsikateri prečuti noči so končno prišli srečno v svojo domovino, kjer so se po dolgem času zopet sešli s svojimi dragimi. Nemogoče je popisati svidenje, ko so vaščani mislili, da

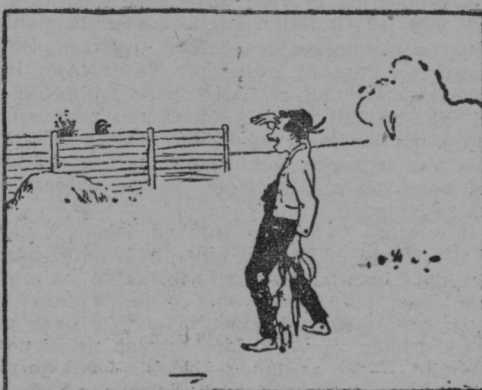
so naši junaki izgubljeni in že davno mrtvi. Ko so domači zvedeli za vso povest in prestano gorje, so slavili junaškega Matjažeka in njegovega prijatelja Tinčka.

SMOLA KURJEGA TATU (Šest slik brez besedila)

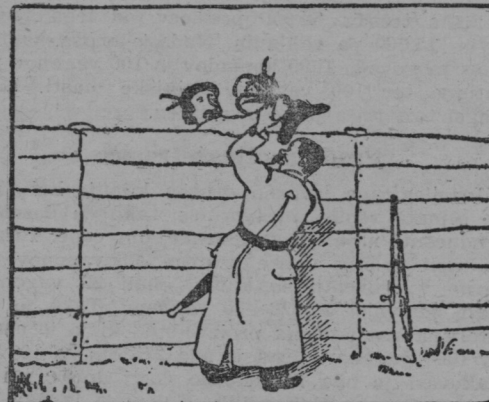
1.

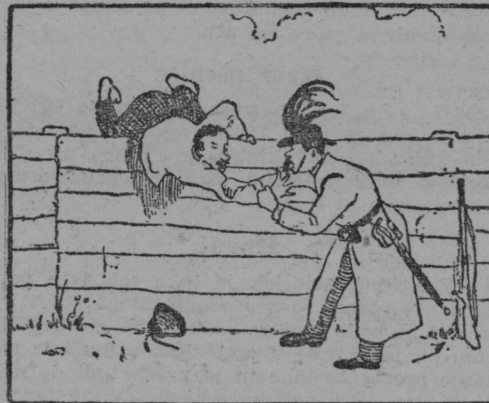
2.

4.

5.

6.

Mali okrutnež

Učitelj je govoril o Kitajcih. Med drugim je dejal, da med tem, ko človek enkrat zaduha, umrjeta dva Kitajca. Hipoma opazi, da je začel najmanjši učenec zelo hitro dihati. Vprašal ga je, zakaj tako naglo diha.

»Kitajce ubijam!« se je odrezal mali.

Kakor se vzame

Sodnik: »Očka, to morate vendar uvideti, da so izrazi: vol, osel, svinja, res žaljivi.«

Obtoženec: »Kakor se vzame. Nekateri ljudje so taki, da bi tudi to morali vzeti za odlikovanje!«

Bogataš in lepota kraljica

V družabnem življenju Kaira vzbujajo veliko pozornost poroka egiptskega večkratnega milijonarja Fahmi Gallini paše z mlado Turkinjo Sulejko Belkeiševo. Med ženinom in nevesto je namreč znatna razlika v starosti. Njemu je 90 let, nji pa 25 pomladi. Nedavno je zmagala v lepotni tekmi svoje dežele in je bila izvoljena za miss Turčijo. Ob tisti priložnosti je paša videl dekle ter jo prošil za roko. Sulejka mu je res dala roko, srce pa se ni ogrelo za starca, pač pa za njegove milijone.

32 let je igral isto vlogo

V Londonu je umrl igravec Walter Uridge v starosti 78 let. Mož je 32 let nastopal v isti igri z isto vlogo. Leta 1898 je nastopil prvič v igri »Lepotica iz Newyorka«, v kateri je igral smešno vlogo. V naslednjih 32 letih ni prevzel nobene druge vloge. Igral jo je še kot 70 letnik v londonskem gledališču Daly. Kmalu potem je odšel v pokoj.

Koliko je zvezd?

Najnovejša zvezdoslovna raziskavanja presoja, da je v vsej vesolju vsega skupaj kakih 80 milijonov ozvezdij, izmed katerih ima vsako najmanj 1.600.000.000 zvezd, oziroma zvezdnih teles. Človeška znanost pa je tako pomanjkljiva, da doslej z najboljšimi daljnogledi ni zaznala več kot zgolj eno 40 tisočinko vseh zvezd v vsej vesolju.

Nenavadna rastlina

Francoz Vernon Vailley, ki je pred kratkim potoval po dolini reke Sacramento v Kaliforniji, poroča o rastlini, ki učinkuje na živali uspa-valno in omamno, če se spravijo nanjo. Rastlina spada med trave in raste samo v gorah doline Sacramento. Živali iz tistih krajev jo poznajo dobro in se je izogibajo. Drugače je bilo z Vailleyevimi konji, ki so si jo privoščili med nekim odmorom. Zapadli so v nekakšno spanje in niso bili dolgo časa za nobeno rabo.

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

6

Lojz mu ga je jezno vzel iz roke in ga obevsknil: »Pusti te reči! S svojimi tacami mi vse polomiš.«
»Oho, ali smo z levo nogo vstali, ha? Tedaj pa bom rajši kar šel.«

»Ne, ostani! Mnogo kaj se moram pomeniti.«

»Jaz pa še več kaj.«

»Tedaj začni! Ali si kaj novega zvedel?«

»Da. Poprej pa te moram vprašati, ali imaš kaj denarja. Jutri ga nama bo treba.«

»Denarja? — Od kod ga naj vzamem?«

»Saj ti si kapitalist.«

»Ti pa profitarec.«

»Hehehe — proletarec si hotel reči... Ali ti ga moraš vendar imeti, bi dejal, ha?«

»Figo ga imam. To veš že davno. Sicer pa: nas eden si je moral svoje krajcarje v potu svojega obraza prigarati in pristradati, ti pa nisi drugega delal, kakor tam pred postajo si zijala prodajal in s tisto rdečo cunjjo si pomigal, kadar je kak vlak mimo drknil.«

»Kadar pa je bilo slabo vreme, smo pet in dvajset ur na dan spali,« mu je pomagal Peter.

»Ali me hočeš spet razkuriti? — Zadnje čase sploh nič drugega ne delaš, samo spiš še; zato pa ti plačuje država 150 šilingov na mesec.«

»Še uštel si se. Tisoč šilingov dobim od države na mesec, februarja pa en tisoč dve sto in osem in devetdeset.«

»Ne razkuri me, ti rečem! Tega tudi ne moreš tajiti, da se vi železničarji povsod zastonj vozite.«

»Da, v prvem razredu brzega vlaka, ponoči pa v spalnih vagonih.«

»Poišči si drugega osla in si brij norce, mene ne boš! ... Tega pa ne moreš utajiti, da vam daje država pol preveč pokojnine.«

»Ti sirota sirotasta ti! Seveda! Ali ti je treba denarja? Omaro ga imam že polno, rad ti ga posodim en kup, da bom imel spet kam devati.«

»Gobec napihneni, ali naj ti katero prisolim? Toliko, kolikor ga imaš ti v omari, toliko ga imam jaz v hlačah v žepu. Na, ali hočeš, da preštejeva?«

»Hehehe,« se je zasmel Peter, »viš ga, farizeja, zdaj se prevzetno trka na svoj žep... No, zdaj pa se o čem drugem pomeniva! Ali imaš kaj žganega? Kozarček sem ga potreben, da si dušo privežem, ker me v črevesih ščiplje.«

»Tako reč imam zmeraj pri roki,« je odgovoril Lojz in stopil k omarici. Prijel je steklenico in natočil dva kozarca črničevca.

»Na zdravje, črnuzelj!«

»Na tvoje zdravje, ranta! In na zdravje tvojega aržeta, da bi ga do jutri miši ne razgrizle!«

»Kaj pa že zopet kuhaš?«

»Samo vprašati sem te hotel, na kateri strani misliš jutri stati, ko boš Hanzeju za moža.«

»Seveda na levi. Saj jaz sem na nevestin kraj.«

»Tedaj si ti za nevesto odgovoren.«

»Kako odgovoren? Hahaha.«

»Če tako nanese, ti utegne biti draga.«

»Kako neki? Saj bo vse Hanzej plačal.«

»Če tako misliš, se utegneš pošteno usekati. Čul sem, da hočejo nevesto ukrasti in jo v Nončo ves odpeljati pa v Opresnikovi oštariji svoje imeti. Tisti, ki je na nevestino stran, mora potlej nevesto poskati in, ko jo najde, plačati, kar so fantje pojedli in popili. To ti je lahko draga reč.«

»Kdo pa bi naj ukradel nevesto?«

»Urbančev Tonč; ta jih nosi kosmato za uhlji.«

»Tega ne verjemem. Tonča ne bo blizu, ker ga Leja ni le enkrat, ampak desetkrat po nosu, ko je lazil za njo.«

»Prav zaradi tega bo to napravil. Ljudem hoče pokazati, da mu ni mnogo mar, če ga Leja ni marala. Zraven ima še svoje zahrbtno misli: Hanzeja

hoče podražiti in mu podžgati, češ morda imata Tonč in Leja le kaj; tako bo jima že prvi dan skazil.«

»Toda Leja se vendar ne bo dala temu švedrovcu ukrasti.«

»Njemu samemu ne. Ali saj so še drugi mojstri tudi zraven: Gradiški Fridelj, Repnikov Jur, Križnikov Gašpar in Šoštarjev Tonej — sinoči so se v gostilni zmenili. Kakih deset žejnih žoln bodo vzeli še posebej s seboj, pri Kramarju so si veliki tovarni avto že naročili.«

»S tako pijano bando Leja ne bo hotela.«

»Morala bo. Če bi se hotela braniti, bi se morala bati, da jo bodo po vsej fari razvpili kot neumno in prevzetno dekle, ki se ne drži starih šeg.«

»Ker sem na njeno stran mož, bom že gledal, da ne bodo našli prilike in je ne bodo mogli ukrasti.«

»Hehehe, saj ji vendar ne moreš biti ves dan za petami kakor kura piščetom; še za norca te bodo imeli in rekli, da si stiskač.«

»Kaj, stiskač? Ne, stiskač pa nisem. Nikoli bil nisem. Zaradi nekaj šilingov me še ne bo konec, nak!«

»Hehehe, nekaj šilingov! Če boš jutri vzel sto šilingov s seboj, ti rečem, da boš moral dobro šteti, če ne boš hotel že opoldne po sto drugih. Tu ti je avto, odkup za nevesto pa račun za pijačo, za jedačo, vse, vse pride nate.«

»Hudimana! Piši me v uho vse vkup! Prav nič se ne bom brigal za nevesto. Če jo bodo ukradli, jo bodo že nazaj tudi spet pripeljali. Še koraka ne napravim za njimi.«

»Saj ti nič ne pomaga: ti bo Opresnik pa drugi dan masten račun poslal in vsa fara se ti bo smejala.«

Veliki Lojz se je za ušesi počohal, Črni Peter pa je vtem nadaljeval:

»Sicer pa si ti kot nevestin mož za nevesto odgovoren. Ne moreš pa vedeti, kake muhe Tonču še po glavi rojijo, kam hoče nevesto odvesti in če ne kuha še drugih naklepov. Tej surovini ne moreš priti do dna, zahrbtnen j. dovolj.«

»Na drobne kose ga bom, lumpa!«

»Hehehe, ti Tonča? Za Tonča si, moj ljubi, še cel meter premajhen. Preden ga ti na treske razkolješ, te on razčohlja, da drugega ne bo kakor kup kisle repe.«

»Kaj tedaj?«

»Premisli sam, saj zmeraj hočeš, da mora tvoja obveljati. — Ali seveda: na tvoj dolgi nos se nikoli ne bo pametna misel ujela.«

»Ti — tvoj kopasti nos ni prav nič pametnejši od mojega.«

»Počakaj, dedec! Meni se je že posvetilo.«

»Kaj praviš?«

»Neveste si ne bova dala ukrasti, ampak jo bova ukradla sama.«

Lojz je široko pogledal in zastrmel v malega Petra.

»Hehehe,« se je Peter režal, »ali se tebi še nič ne svita? — Poslušaj torej! Tonča in njegovo bando bova prehitela. Ob dvanajstih, ko bo še vse za mizo, bom dal nevesto poklicati iz hiše. Poštni Janez bo s svojim avtom že čakal pri zadnjih durih. V avtu bosta čepela dva možaka, ki bosta nevesti pomagala v voz, jaz vstopim za njo in — ffft — odpihali bomo. Ti boš seveda ostal za mizo, mižal boš in se napravil nedolžnega kakor najbolj nedolžno jagnje in niti mrđnil ne boš, kakor da ničesar ne veš. Brž ko opazijo, da neveste ni, pojdi in si najemi voz pa se pripelji v Mohličce, tam boš našel v gostilni v posebni sobi štiri ljudi: nevesto, njenega uječa — starega Jošta —, poštnega Janeza in mene. Tam si bomo lepo postregli, pojedli bomo kaj in kako kupico popili, proti večeru pa jo mahremo mimo Blata nazaj v Grabnje — na veselo svidenje. Vsa reč nas bo veljala kvečjemu dvajset šilingov, te pa bova zvrгла midva.«

1 800 dinarjev.

(Dalje prihodnjem)

1 Aržet — žep.

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Izid parlamentarnih volitev na Poljskem. Zadnje nedelje so se vršile na Poljskem volitve za šesti poljski sejm ali parlament. Tri četrtine kandidatov je pripadalo skupini narodne zveze, medtem ko ni imela opozicija niti enega svojega kandidata. Volitev se je udeležilo 60%, ostalih 40% pa ni šlo na volišča. Izid volitev ne bo izzval nobenih sprememb v notranji politiki.

Ze drugi ukrajinski minister pred aretacijo. Prvega predsednika avtonomne Podkarpatske Rusije dr. Brodija je osrednja češkoslovaška vlada odstavila, zaprla in pride pred sodišče zaradi veleizdaje, ker je celih 20 let od prevrata prejel iz inozemstva denar za izdajstvo domovine. Te dni je odstopil drugi rusinski minister Benčik, proti kateremu je že uvedeno postopanje zaradi veleizdaje in ga bodo vsak čas zaprli.

Maščevalna strela. Dne 7. novembra dopoldne je bil izvršen v Parizu atentat v nemškem poslanstvu na tajnika von Rata. Nemškega diplomata je zadela krogla v jetra in je njegovo stanje resno. Napadalec je poljski jud in se piše Grünspan-Hersch. Atentat je maščevanje za preganjanje judovstva.

30 ljudi našlo smrt v plamenih. V prestolici Norveške v Oslo je izbruhnil zadnje nedelje sredi mesta požar, ki je zahteval 30 smrtnih žrtev. V 4. nadstropju velike palače je imel neki fotograf svojo delavnico. V proslavo 40 letnice obstoja svoje tvrde je povabil k sebi večjo družbo prijateljev ter znancev na domačo veselico, katero je priredil v delavnici, katero je okrasil z lampijoni in raznimi papirnati okraški. Krog 10. ure zvečer je nastala eksplozija in koj za njo se je vžgala delavnica. Ogenj se je širil s tako naglico, da se ni mogel nihče rešiti. Štiri ženske, katere so skočile skozi okno delavnice na dvorišče, so se ubile. Na pomoč pribzeli gasilci niso mogli v delavnico, ker je bilo že vse nadstropje v ognju. Ogenj je nastal zaradi tega, ker se je vnela večja zaloga filmov, kar je povzročilo eksplozijo in smrt 30 ljudi.

Domače novice

Gospodom kandidatom v upoštevanje. Bodočim poslancem sporoča uredništvo, da bo za bodoče objavljalo zaradi preobilice gradiva samo naznana shodov in ne pa poročil o shodih, kateri so se že vršili.

Vsa vas v plamenih. Zadnji ponedeljek popoldne ob treh je izbruhnil ogenj v vasi Laporje pri Turjaku na Kranjskem. Ogenj se je širil z neugnano naglico in je zajel vso vasico. Na kako rešitev hiš in gospodarskih poslopij ni bilo niti misliti. Ljudje so bili ob izbruhu nesreče zaposleni pri delu in na sejmu v Velikih Laščah. Ko so sr vrnili, so bili domovi že na pol zgoreli. Zgorelo je sedem hiš in več gospodarskih poslopij. Posestniku Zernecu je zgorelo 600 din gotovine, strukljo pa 500 din. Krojaču Meglenu je zgorelo s hišo vred za 12 oblek blaga. Pogrešajo otroka posestnika Mavca, kateri je najbrž zgorel. O vzroku požara so koj po nesreči zakrožile govorice, da bi ga naj bili povzročili nepredvidni otroci. Škoda znaša nad pol milijona dinarjev.

93 letna Lovrenčanka umrla. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je umrla 5. novembra 93 letna Marija Osenjak, ki je bila daleč na okrog znana najstarejša Lovrenčanka.

Smrtonosen obračun s pijanim razgrajajem. Na Stari gori, občina Cezanjevci pri Ljutomeru, so ribali koncem minulega tedna zelje pri vdovi Tereziji Šoštarčič. Pri delu je bil zaposlen tudi gluhonemi hlapec Lovrenc Šeruga. Na večer sta prišla k Šoštarčičevi 28 letni Matija Stanič in 20 letni Mirko Kosi. Zahtevala sta vina, ker ga pa nista dobila, sta odšla. Ob pol desetih zvečer sta se razgrajaja zopet vrnila in sta razbijala po zaprtih vežnih vratih. Nekdo je vrata le odprl in okajena fanta sta vdrla v vežo. Iz hiše se je podal tedaj zgoraj imenovani mutec, po katerem sta planila pijana in mu je eden z nožem presekal uho. Gluhonemi hlapec se je v silobranu oborožil z branovlekom, s katerim je Staniča tako udaril po glavi, da so mu izstopili možgani in je obležal na mestu mrtev. Gluhonemega so zaprli, a je znan kot zelo miren ter marljiv hlapec, katerega sta razljudila do nerazsodnosti pijana razgrajaja.

Truplo neznanega vtopljenca potegnili iz Drave. V Budini pri Ptujju so potegnili iz Drave truplo neznanega vtopljenca, o katerem domneva-

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM,

katerim je že pošla naročnina, smo priložili prejšnji teden položnice ter jih prosimo, da takoj poravnajo naročnino. — »Slov. gospodar« stane za celo leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din. Uprava.

da je kak splavar, kateri je padel po nesreči v reko in utonil.

Napaden in poškodovan hlapec. Franca Žitnika, 19 letnega hlapca iz Rucmancev pri Sv. Tomažu, so napadli trije fantje in so ga hudo poškodovali z nožem po plečih in na desni roki. Žitnika so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Usodepoln padeč s skednja. Viktor Anželak, 46 letni splavar od Sv. Ožbalta ob Dravi, se je mudil zadnje dni v Ptujju in je prenočeval na skednju gostilničarja Kravine. V spanju je padel s skednja in se je hudo poškodoval po vsem telesu.

Trikrat mu prebil z udarci z lato kost na roki. V Slivnici pri Mariboru je prišlo v neki krčmi do spora in pretepa. 63 letnega Franca Gmajner, posestnika v Radizelu, je nasprotnik udaril trikrat z lato po roki in mu je trikrat prebil kost. Udarjeni se je zatekel v mariborsko bolnišnico.

Smrtna žrtev kolesarskega divjanja. 55 letna Jožefa Koleše iz Praprotnega blizu Radeč se je vračala proti domu po prvi sv. maši. Nasproti ji je privezil z vso naglico neki kolesar, kateri je zadl vanjo in jo podrl. Ženska se je pri padcu tako hudo udarila na glavi, da je kmalu po nesreči umrla.

Zločin iz ljubosumnosti. Janez Vilman, mlad tovarniški delavec iz Borovelj pod Koroško Belo, je bil zadnje nedeljo na Jesenicah v krčmi Mulej z večjo družbo. Družba se je podala pozno zvečer na Vilmanov dom v Borovljah, kjer so bili veseli pri pijači. Vilman je sedel na postelji ob mizi, njemu nasproti pa Marija Jekovec z Jesenic. Vilman je kar na lepem in najbrž iz ljubosumnosti segel pod odejo po velik samokres, iz katerega je ustrelil Jekovočevu v srce. Ubijalec se je po zločinu izgovarjal, da se ne spominja, ker je storil v trenutni zmedenosti.

Največja tekstilna tvornica v naši državi pogorela. Zadnje nedeljo zvečer je nastal zaradi kratkega stika požar v tekstilni tvornici v Dugi reski pri Karlovcu. Ogenj se je pojavil v skladišču, kjer je bilo 2000 bal bombaža. Ogenj je popolnoma uničil 40 vagonov angleškega, ameriškega in indijskega bombaža, 4—5 vagonov sestavnih delov za zaboje, 6 vagonov cementa, vagon neugašenega apna, veliko skladišče električnega materiala in skladišče raznega orodja ter pohištva. Pri gašenju je sodelovalo 42 brigad in je bil požar viden na 25 km. Škoda znaša šest milijonov dinarjev. Tekstilna tvornica v Dugi reski je največja v naši državi in je zaposlenih v njej 3500 delavcev.

Iz naših društev

Slov. Konjice. V soboto, 12. novembra, ob 20 in v nedeljo, 13. novembra, ob 15.30 priredi Kat. prosvetno društvo veseligrjo v treh dejanjih »Nebesa na zemlji«. V nedeljo, 13. novembra, ob 20 bo v isti dvorani Martinov družabni večer. Vljudno vabljeni!

Polzela. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, 13. novembra, ob 15 igro, polno smeha in humorja: »Dva para se ženita.« Vsi prijatelji poštene zabave vljudno vabljeni!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Majer s šestimi delovnimi močmi, z znanjem obdelovanja hmelja ter ostalih poljskih del, se sprejme. Savinjčani imajo prednost. Vprašati pri Mira Penič, Maribor, Vetrinjska 9. 1649

Služkinjo za kmečka dela sprejme štefka Fišer, Sv. Benedikt v Slov. goricah. 1633

Sprejemem takoj ali s 15. novembrom hlapca v stalno službo na kmetijo. Ruše, Bezena 5, Štemberger. 1640

Iščem majerja, tri delovne moči (dva moška, ena ženska). Naslov v upravi. 1632

Pekarski vajenec, zdrav in pošten, se takoj sprejme. Vsa oskrba v hiši. Pekarna Marija Podgoršek, Sv. Anton v Slov. goricah. 1642

Pošteno dekletje z letnimi spričevali se sprejme K mali družini. Ponudbe na upravo pod »Zanesljiva 1648«. 1648

Fant, srednje starosti, gre za gospodarja na posestvo. Ponudbe na upravo pod značko »Poštenost in delavnost«. 1651

Oferja s štirimi delovnimi močmi, ki se nekoliko razume na vinogradništvo in dela na žagi, sprejme Domadenik, žaga, Hoče. 1651

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Naslov v upravi. 1652

Sprejme se v stalno službo vrtnar, kateri je več tudi čebelarstva. Samo resne ponudbe poslati na naslov: Teodor Živkovič i brat, trg. Prnjavor-Šabac. 1611

300 dinarjev tedensko lahko vsak zasluži s prodajanjem ali izdelovanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. Anton Blaznik, Ljubljana 7. 1647

STANOVANJA IN OSKRBA.

Oddamo večje stanovanje. Frangež Jernej, Bohova 32, Hoče. 1630

Dosmrtno oskrbo dam dotičnemu, ki mi posodi denar. Naslov v upravi. 1638

POSESTVA:

Lepo posestvo, polje z večjim travnikom in lepim gozdom, novimi poslopji, v dobrem stanju, na Prihovi pri Nazarju št. 41, se proda iz proste roke. Josip Pikel, Nazarje, p. Mozirje. 1644

RAZNO:

URE, ZLATNINO, SREBRNINO in OČALA v veliki izbiri nudi Jakob MULAVEC, Maribor, Kralja Petra trg 1, pri glavnem mostu. Kupujem zlato. Popravila točno. Cene nizke. 1437

Kupim star, dobro ohranjen, 6—10 okenski kozolec. Turnšek Pongrac, Polzela. 1643

Kobilo ali konja, prvovrstnega, 3—4 letnega, kupi A. Arbeiter, Maribor, Dravska 15. 1641

ženini, neveste! Šopke in vence vseh vrst izdeluje Ant. Klemenčič, Maribor, Pristaniška 2, pri Vodnikovem trgu. 1639

»Pri starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, kupite najceneje ostanke različnih tovarnih flanel, žameta, cajga, barhenta, oksforda, belo, rjavo in plavo platno, hlače, ženske in moške srajce, gate, žametaste obleke od 11 din, predpasnike, fantovske obleke. 1655

Šivalni stroji z okroglim čolničkom šivajo naprej in nazaj, štikajo in štopajo; 25 let garancije. Prodaja jih po 1950 din, tudi na mesečne obroke po 100 din: mehanikar Draksler, Vetrinjska 11. 1654

Za bučnice, cele in luščene, zamenjam najfinejšo bučno olje. Priporočam peči, štedilnike, brzoparilnike, vso železnino in svežo špicerijo po najnižjih cenah. Josip Jagodič, Celje, Glavni trg, Gubčeva ulica. 1653

Vsi se čudijo nizkim cenam močnega flanela, sviterjev, kocev, odev, hubertusov itd. v Manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10. 1656

Podpisani preklicujem besede, s katerimi sem žalil gdčno Vero Bakan iz Križevcev pri Ljutomeru. Škorjanec Jože, Stari trg pri Rakeku. 1637

Posojilnica na Frankolovem, r. z. z. n. z., sklicuje za dne 20. novembra 1938 redni občni zbor, ki se bo vršil navedenega dne ob 9. uri dopoldne v zadružnih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskega zaključka za 1937. 5. Volitev nadzorstva in dopolnilna volitev načelstva. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno brez ozira na število prisotnih in zastopanih zadružnikov. 1646

RAZNO:

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krone, goldinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojz, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1154

Lepe in trpežne fantovske obleke za šolo in dom od 50 din naprej, izdelek domače obrti, kupite najboljše v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Pozor! Zaradi razprodaje zaloge pocni na prodaj razni vejalniki za žito ter več samokolnic. Kot plačilo se vzame v račun tudi različen les, okrogel ali rezan, ali pa vino. Vprašati: Mirko Gorišek, Bistrica, p. Limbuš. 1635

Alfa-brzoparilniki pod tovarniško ceno zaradi opustitve istih razprodaja železnina Andrašič, Maribor. 1612

Iz lastne pletarne čepice in puloverje za deco 20 din, jopice za dame 25 din, puloverje za moške 35 din in boljše v veliki izbiri pri »Luna«, samo Glavni trg št. 24 v Mariboru. 1296

Priporočila se Kupičič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 1452

Nov redilni prašek »Redin« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadostuje samo en zavitek za enega prašiča ter stane 6 din, po pošti 12 din, trije zavitki po pošti 24 din, deset zavitkov po pošti 72 din, ter priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kanc, Maribor, Gosposka 33. 1507

Kompletno moško obleko, izdelek domače obrti, za din 150, 180, 210 in 240, kupite najboljše v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, kar se lahko sedaj vsak osebno prepriča, če si ogleda en del naše trsnice pri načelniku Jan. Segula v Hlaponcih. Nudi: I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 1450

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, **tuhne**, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), **koce**, **slamarice**, **madrace**, posteljno platno, **inleti**, **klote** in **svile** za odeje, **zavese**, **perje** in **puh** po najnižjih cenah. Ana Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odev, Maribor, Stolna ulica 5. 1436

Vsakovrstno manufakturno blago, robce, odeje, pletenine, perilo, predpasnike itd. kupite dobro in poceni v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

V Ptuj zraven kolodvora si lahko ogledate našo trsnico, v kateri je nad 20 sort trsnega izbora na raznih podlagah in v kateri je dosegla rast poganjkov 70—100 cm. — V nasadih pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah pa imamo sadno drevje in nad vse lepe sadne divjake. Naročite že sedaj od trsnice in drevesnice Čeh, Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastonj! 1303

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 5

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

iz OKSFORDA močno in dobro izdelane 17

iz EFEKTA lepe in trpežne 24

iz FRENZA trajne, modne barve 26

iz PLATNA belega na ovratnik 31

iz TURINGA moderne barve 38

iz POPLINA moderne barve in vzorci 40

Sternecki CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Za zimo vsakovrstno blago in vse potrebščine kupujte vedno le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, putra, masla, zabele, suhih gob, svinjskih kož in vseh poljskih pridelkov. Zamenjava bučnic, sončnic in ripsa za prvovrstno olje. 1572

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Jesen, zima! — Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia barhentov za ženske obleke, bluze in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcev na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Kupujem lepo, čisto ajdo, oves, koruzo, čebelni vosek. Veletrgovina Miloš Oset, Maribor, Glavni trg. 1631

Dražbeni oklic.

IV I 1218/38—13

Dne 23. decembra 1938 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 31 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Selnica ob Muri vl. št. 106 in 410

cenilna vrednost: din 20.207.40

najmanjši ponudek: din 13.471.60

Vadij znaša din 2.020.74 bodisi v gotovini ali pa v državnih vrednostnih papirjih.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 25. oktobra 1938.

1645

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštaterska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojimi premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za šolo

obleke, hubertuse
čevlje, perilo i. t. d.
nudi najugodnejše
konfekcija

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1636

Novi vozni red!

Velja od 3. oktobra 1938

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.
valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
tako in plačamo najbolje 1490

Bančno Kom. zavod

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 40

Prodaja srečk državne razredne loterije

Vse dame kupujejo rade

svilo za obleke, perilo itd. pri 1137

I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15**VRVICO**

narodno, v narodnih barvah dobite

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici.

Varčujte z denarjem!

Vse vrste manufakturnega
blaga, odev, perila, nogavic,
rokavic, kakor tudi
lepih ostankov
Vam nudi po najnižjih cenah
manufakturna trgovina

VIKTOR MAVRIČ
Maribor, Kralja Petra trg 4

Čast mi je naznaniti cenjenemu občinstvu, da sem otvoril v Mariboru, Aleksandrova cesta 71, trgovino z usnjem in čevljarskimi potrebščinami pod imenom

R. K. KIRBISCH

Istotam se kupujejo surove kože vseh vrst po najboljših dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože v ustrojenje. Sprejemajo se goveje, konjske, telečje, svinjske, pasje, ovčje in kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno občinstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena tvrška vse kože v lastni usnjarni pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah po najnižjih cenah.

Prizadeval si bom, da bom cenjene odjemalce zadovoljil s solidno postrežbo in z dobro izdelavo, da si pridobim njihovo zaupanje. 1538

Moške obleke - Hubertus,
plašče, perilo, pletenine kupite najugodnejše pri

J, PREAC, Maribor, Glavni trg 13

Domači knjigovezi

kupujejo potrebščine v knjigoveznici

Tiskarne sv. Cirila — Maribor

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23**v Mariboru****Ulica 10. oktobra**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.